

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ**

**ЗВІТ
ПРО НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ЗА 2023 РІК**

**Директор інституту
член-кореспондент
НАН України**

Юлія ЗАЛОЗНОВА

**Учений секретар інституту
кандидат економічних наук**

Мирослава СОЛДАК

Київ 2023

ВСТУП

Інститут економіки промисловості Національної академії наук України створено в 1969 р. на базі Донецького відділення економіко-промислових досліджень Інституту економіки НАН України (з 1959 р. – Відділення економіки промисловості Донецького раднарго-спу). До його складу входять: Відділення проблем просторового розвитку та регіональної політики (м. Дніпро), 5 наукових відділів, 3 сектори, відділ інформатизації наукової діяльності та інші допоміжні підрозділи.

У першому півріччі 2019 р. відповідно до Концепції розвитку НАН України на 2014-2023 рр. (п. 5.1 Плану з реалізації Концепції, затвердженого постановою Президії НАН України від 10.04.2019 р. № 114) за Методикою оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України (затверджена постановою Президії НАН України від 15.03.2017 р. № 75 зі змінами, внесеними постановою Президії НАН України від 11.07.2018 р. № 241) було здійснено оцінювання діяльності інституту.

За його результатами **інститут віднесено до категорії «А»** – установа, що займає лідируючі позиції за багатьма науковими напрямками, має вагомі наукові та практичні результати діяльності, визнані на найвищому національному і міжнародному рівнях, високий науковий потенціал та ефективно його використовує, має винятковий вплив на науково-технічний і соціальний розвиток, інтегрована у світовий науковий простір. До категорії «А» – сильні підрозділи, що працюють у відповідній галузі науки на високому світовому рівні, – віднесено 4 (80%) наукових підрозділи інституту; до категорії «Б» – сильні підрозділи, що працюють у відповідній галузі науки на світовому рівні та одержують результати, важливі переважно для України, – 1 (20%) науковий підрозділ інституту.

Відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку проведення державної атестації наукових установ, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 р. № 540, наказу Міністерства освіти і науки України «Деякі питання державної атестації наукових установ» від 17.09.2018 р. № 1008 у другому півріччі 2020 р. проведено державну атестацію інституту. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 р. № 1528 «Про результати державної атестації наукових установ» згідно з Висновками про результати державної атестації наукової установи за результатами засідання експертної комісії з

проведення державної атестації наукових установ 19.11.2020 р. **інститут віднесено до першої класифікаційної групи.**

У звітному періоді вчені інституту виконували дослідження в рамках наукових напрямів із природничих і суспільних наук з урахуванням найважливіших положень, які містяться в рішеннях вищих законодавчих органів країни, документах і матеріалах Президента України, Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України, інших нормативних актах.

Наукова і науково-організаційна діяльність інституту здійснювалася відповідно до розпорядження Президії НАН України від 04.11.2022 р. № 520 «Про затвердження нової редакції статуту Інституту економіки промисловості Національної академії наук України», яким визначено такі напрями наукової діяльності:

інституційний супровід і регуляторні режими стимулювання модернізації та відновлення соціально-економічного розвитку, структурна динаміка просторових утворень, інноваційні системи промислових регіонів в умовах європейської інтеграції; економіка видів діяльності та регуляторна політика; підприємництво та розвиток бізнес-середовища;

розвиток паливно-енергетичного комплексу України з урахуванням тенденцій євроінтеграції; екологічні проблеми промислового виробництва і «зелений» розвиток, ESG-управління;

економіка, організація, менеджмент, трансформації промислових підприємств, екосистем і цифрових платформ; галузева динаміка та розвиток промислового виробництва;

соціально-трудова чинники розвитку економіки промисловості; становлення гідної праці; удосконалення трудових відносин; поширення виробничої демократії, розвиток цифрового ринку праці; соціалізація економіки, соціальна політика; інституційна організація економіки праці на макро- і мікрорівнях;

стратегії промислового розвитку, промислова, структурна та інноваційна політика; відновлення та розбудова сучасного виробництва, упровадження нових технологій, забезпечення високої доданої вартості промислової продукції; формування інформаційно-мережевої та цифрової економіки; економічна безпека; фінансово-економічне стимулювання розвитку промисловості, регуляторні режими стимулювання, модернізації та соціально-економічного розвитку промисловості.

У 2023 р. продовжувалася робота з удосконалення наукової та науково-організаційної діяльності інституту. Зусилля колективу інституту були спрямовані на:

обґрунтування комплексу теоретико-методологічних підходів і розроблення концептуальних положень щодо модернізації фінансово-економічного стимулювання розвитку національної смарт-промисловості відповідно до вимог Четвертої промислової революції;

удосконалення методів й інструментів трансформації управління промислових підприємств, визначених на засадах цифрової трансформації та платформізації, що реалізуються в умовах воєнного стану;

обґрунтування та визначення соціально-економічних можливостей забезпечення збалансованого соціально-трудоного розвитку в умовах цифрових трансформацій, воєнного стану та повоєнного відновлення; розроблення концептуальних положень щодо довгострокових чинників і тенденцій розвитку національної промисловості;

визначення теоретико-методологічного, інструментального й інформаційного забезпечення дослідження стану та проблем реалізації I етапу (2020-2023 рр.) стратегій регіонального розвитку промислових регіонів України на засадах смарт-спеціалізації;

обґрунтування та розроблення науково-методичних рекомендацій щодо формування організаційно-економічних моделей забезпечення стійкості енергосистем з елементами розподіленої генерації;

обґрунтування і розроблення концептуальних положень та комплексу економіко-математичних моделей і рекомендацій щодо управління поведінкою економічних агентів у цифровому просторі з використанням інструментів штучного інтелекту;

обґрунтування комплексу теоретичних положень і науково-методичних підходів до формування концепції інституціонального забезпечення публічно-приватного партнерства в умовах повоєнного відновлення економіки України.

Згідно з планом НДР інституту у 2023 р. дослідження здійснювалися за 2 темами за програмно-цільовою та конкурсною тематикою НАН України, з яких 1 – грант НАН України групі молодих вчених НАН України для здійснення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки 2022-2023 рр., що фінансувалася за бюджетною програмою 6541230, 1 – за тематикою науково-дослідних робіт молодих учених НАН України 2023-2024 рр.; 5 темами на ві-

домчі замовлення, з яких 2 – за тематикою фундаментальних досліджень (КПКВ 6541030-фундаментальна), 3 – за тематикою прикладних досліджень (КПКВ 6541030-прикладна); 3 – за договірною тематикою, зокрема 1 – у рамках виконання проєкту «Модуль Жан Моне» програми ЄС «Еразмус+».

Протягом 2023 р. в інституті підготовлено 56 аналітичних матеріалів (7 наукових доповідей, 34 науково-довідні та науково-аналітичні записки, 15 експертних висновків), які направлено до органів державної та місцевої влади, підприємств реального сектору економіки. Отримано 46 відгуків про їх упровадження.

За результатами виконаних досліджень у 2023 р. фахівці інституту стали авторами **3 монографій**, авторами та співавторами **25 розділів у монографіях** (із них у зарубіжних видавництвах – **14**, у тому числі **2** – у монографічній серії, що індексується науко-метричною базою Scopus), **5 навчальних посібників**, **101 статті у фахових журналах** (із них у зарубіжних виданнях – **26**), зокрема **20 статей у журналах, які індексуються базами даних WoS та Scopus**. На базі інституту опубліковано 3 монографії та 1 збірник наукових праць. На друкарській базі ВД «Академперіодика» надруковано 4 номери журналу «Економіка промисловості». На друкарській базі інших установ надруковано 4 номери журналу «Економічний вісник Донбасу» та 2 номери журналу «Вісник економічної науки України».

Наукові співробітники брали участь у понад 290 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, симпозіумах, форумах, семінарах та круглих столах, у тому числі у 26 конференціях за кордоном (Австрія, Болгарія, Великобританія, Грузія, Данія, Італія, Іспанія, Німеччина, Польща, США, Туреччина, Туркменістан, Хорватія, Швеція). Конференції на території України відбувалися у 18 містах, таких як Київ, Одеса, Харків, Полтава, Львів, Луцьк, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Житомир, Кам'янець-Подільський, Кропивницький, Краматорськ, Кременчук, Тернопіль, Хмельницький, Черкаси, Чернівці, Чернігів, Ужгород.

У 2024 р. співробітники інституту планують зосередитися на такому:

розроблення теоретичних засад стимулювання розвитку смарт-промисловості в секторальному, функціональному і прос-

торовому аспектах; економіко-математичне моделювання складових системи фінансово-економічного стимулювання розвитку національної смарт-промисловості;

моделювання розвитку паливно-енергетичного комплексу України відповідно до тенденцій розбудови і функціонування розподіленої генерації та притаманної промисловій революції трансформації виробничого сектору; розроблення рекомендацій щодо формування організаційно-економічних моделей розвитку енергосистем з елементами розподіленої генерації, що забезпечують максимізацію позитивних і мінімізацію негативних екстернальних ефектів;

розроблення науково-практичних рекомендацій з укріплення інститутів гідної праці в Україні за умов цифровізації;

обґрунтування концептуальних положень і рекомендацій щодо стратегічних напрямів розвитку промислових регіонів на засадах смарт-спеціалізації;

розроблення науково-інституційних положень і рекомендацій щодо визначення стратегічних засад та можливих сценаріїв повоєнної реконструкції промислових макрорегіонів (Донецького, Придніпровського та Слобожанського), що постраждали внаслідок бойових дій;

розроблення науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо оцінювання людських ресурсів підприємств відповідно до потреб та перспектив повоєнного відтворення економіки України;

обґрунтування соціально-економічних інструментів і стратегічних засад забезпечення промисловості робочою силою для повоєнної розбудови України.

В інституті працюють аспірантура, докторантура та спеціалізована вчена рада з присудження наукових ступенів доктора наук за спеціальністю 051 – економіка.

Співробітники установи в 2023 році отримали такі відзнаки: *відзнака НАН України «За підготовку наукової зміни»* – д.е.н., проф. О.Ф. Новікова;

Подяка НАН України з нагоди всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку на відзначення вагомих здобутків у наукових, науково-технічних й інноваційних дослідженнях, залучення молоді до світу науки та її популяризації, за активне сприяння національній і

міжнародній солідарності заради спільного використання наукових досягнень, їх розвитку та наближення перемоги і миру в Україні – д.е.н. Д.Ю. Череватський;

Грамота Співки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України «За особистий внесок у розвиток підприємництва, самовіддану працю, вагомі здобутки, професіоналізм у роботі» – д.е.н., проф. В.І. Ляшенко.

У 2023 р. стипендію Президента України для молодих учених продовжили отримувати д.е.н. І.Ю. Підричева та д.е.н. О.С. Вишневський; стипендію НАН України для молодих учених призначено к.е.н. І.П. Петровій та Р.В. Литвинському.

стипендію імені академіка НАН України Б.Є. Патона призначено д.е.н. О.С. Вишневському;

стипендію імені Устима Голоднюка призначено PhD з економіки Б.І. Логвінненку.

I. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ, СОЦІОГУМАНІТАРНИХ І ТЕХНІЧНИХ НАУК

ЗА ЗАВЕРШЕНИМИ ТЕМАМИ

За завершеними темами у 2023 р. одержано такі результати:

I. Державна тематика.

Тематика відсутня.

II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України.

1. Тема П-09-21 «Інструменти штучного інтелекту в управлінні поведінкою економічних агентів у цифровому просторі» в рамках програми «Гранти НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки 2022-2023 рр.» (договір від 02.01.2023 р. № 34/03-2023(4), у рамках програми «Гранти НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки 2022-2023 рр.») (КПКВ-6541230-фундаментальна).

Наукова значимість результатів дослідження полягає в поглибленні концептуальних положень і вдосконаленні науково-методичних підходів до управління поведінкою економічних агентів у цифровому просторі з використанням інструментів штучного інтелекту.

Практична значимість обумовлена тим, що обґрунтування рекомендацій щодо збільшення можливостей і зменшення загроз використання інструментів штучного інтелекту сприятиме поліпшенню інформаційної взаємодії економічних агентів, дозволить спрямувати дії економічних агентів на економічний розвиток і підвищення ефективності функціонування соціально-економічних систем макро- та мікрорівнів.

Наукові розробки відповідають національним стандартам високого рівня.

Результати досліджень узагальнено в 1 методичній розробці, 5 підрозділах у колективних монографіях, 3 статтях і 4 тезах доповідей на конференціях. Основні виконавці: С.С. Турлакова, Я.М. Шуміло, Б.І. Логвіненко.

IV. Пошукова тематика.

Тематика відсутня.

V. Договірна тематика.
(інформація міститься в розділі III).

ЗА ПЕРЕХІДНИМИ ТЕМАМИ

За перехідними темами у 2023 р. одержано такі результати:

I. Державна тематика.

Тематика відсутня.

II. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України.

2. Тема П-01-23 «Концепція інституціонального забезпечення публічно-приватного партнерства в умовах повоєнного відновлення економіки України». Етап I «Формування науково-методичних підходів щодо розвитку концепції інституціонального забезпечення публічно-приватного партнерства у повоєнні часи» (договір від 03.07.2023 р. № 87-12/02-2023, у рамках програми «Науково-дослідні роботи молодих учених НАН України 2023-2024 рр.») (КПКВ 6541030-фундаментальна).

Обґрунтовано еволюційні зміни концепції публічно-приватного партнерства. Виявлено фази еволюційної трансформації концепції публічно-приватного партнерства (PPP): PPP 1.0. Традиційне публічно-приватне партнерство; PPP 2.0. Публічно-приватне партнерство на користь людей; PPP 3.0. Кліматично-розумне публічно-приватне партнерство; PPP 4.0. Стале публічно-приватне партнерство для повоєнної відбудови. Сформовано засади розвитку концепції інституціонального забезпечення публічно-приватного партнерства у повоєнні часи. Виявлено, що в Україні у повоєнних умовах актуалізується PPP 4.0. Стале публічно-приватне партнерство для повоєнної відбудови, оскільки сприяє залученню міжнародних ресурсів для ефективного використання у процесі відновлення й відбудови інфраструктури та стратегічних об'єктів. Виконано аналіз інституціонального забезпечення PPP, необхідного для просування успішних практик повоєнної реконструкції України. Визначено виклики, які необхідно враховувати для забезпечення ефективності реалізації публічно-приватного партнерства.

Наукова значимість результатів дослідження полягає в поглибленні науково-теоретичних і методологічних засад щодо етапів еволюції публічно-приватного партнерства, що сприяє розумінню його концепції та формуванню інституціонального забезпечення в повоєнні часи.

Практична значимість полягає в підвищенні наукової обґрунтованості публічно-приватного партнерства в контексті завдань повоєнного відновлення та модернізації економіки України.

Розробки відповідають національним стандартам високого рівня.

Результати досліджень узагальнено в 1 науково-аналітичній доповіді, 2 статтях і 3 тезах доповідей на конференціях. Виконавець: І.П. Петрова.

III. Відомча тематика.

3. Тема III-04-22 «Фінансово-економічне стимулювання розвитку смарт-промисловості» (КПКВ-6541030-фундаментальна).

Визначено теоретичні засади стимулювання розвитку смарт-промисловості в Україні на базі локального протекціонізму. Розмежовано категорії «смарт-виробництво», «смарт-обслуговування», «смарт-промисловість» і визначено місце останньої в системі взаємопов'язаних понять. Виокремлено концептуальні напрями стимулювання розвитку смарт-промисловості, які стосуються таких сфер: смарт-сервіси, породжені технологіями Індустрії 4.0; смарт-виробництво; смарт-розподіл; смарт-обмін; смарт-споживання; виробництво смарт-продуктів смарт-промисловістю; виробництво смарт-продуктів традиційною промисловістю; виробництво традиційних продуктів смарт-промисловістю; виробництво традиційних продуктів традиційною промисловістю. Обґрунтовано доцільність стимулювання смарт-промисловості за кількома напрямками одночасно, а саме: промисловості як цілого; розвитку смарт-сервісів та засобів смартизації промисловості; упровадження смарт-сервісів у промисловість; попиту на продукцію, вироблену вітчизняною смарт-промисловістю.

Результати досліджень теоретичних аспектів фінансово-економічного стимулювання розвитку систематизовано та згруповано за такими напрямками: обґрунтування державної підтримки дослідницьких організацій і конкурсного фінансування наукових проєктів; оцінювання ефективності застосування фіскальних преференцій для здійснення науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок; аналіз впливу державної підтримки у процесі передачі технологій для розвитку смарт-промисловості та стимулювання розвитку і комерціалізації інновацій (режим «патентної коробки»).

Проаналізовано й узагальнено особливості основних сучасних парадигм світового економічного розвитку, які впливають на формування концептуальних рамок промислових стратегій. Розкрито

напрями та зміст провідних мегатрендів світового промислового розвитку.

Наукова значимість одержаних результатів полягає в розробленні концептуальних підходів до визначення напрямів стимулювання розвитку смарт-промисловості в Україні на основі локального протекціонізму, а також у поглибленні теоретико-методологічної бази дослідження процесів системних трансформацій промислового виробництва на сучасному етапі Четвертої промислової революції.

Практична значимість полягає в рекомендаціях щодо розширення та вдосконалення підходів до застосування спеціальних режимів господарювання (у тому числі технопарків), а також в упровадженні інституційних та організаційних рішень, які одночасно відповідають вимогам гармонізації внутрішнього ринку з ринком Європейського Союзу, і створенні сприятливих умов для розвитку вітчизняної смарт-промисловості. Практична значимість одержаних наукових результатів зумовлена можливістю їх використання при опрацюванні промислової стратегії та державної політики в Україні.

Досягнення у сфері збереження та поліпшення стану навколишнього середовища і сталого розвитку. Розвиток смарт-промисловості нерозривно пов'язаний із пріоритетами досягнення цілей сталого розвитку, в тому числі щодо охорони природного середовища. Зокрема, досліджено потенціал енергетичної системи України з позиції визначення перспектив упровадження смарт-енергосистем. Визначено чинники, що стримують залучення приватних інвестицій у розвиток смарт-енергосистем. Розроблено рекомендації щодо нівелювання впливу цих чинників на прийняття інвестиційних рішень.

Наукові розробки відповідають національним стандартам високого рівня.

Результати досліджень узагальнено в 7 науково-аналітичних записках, 3 монографіях, 20 статтях та 17 тезах доповідей на конференціях. Основні виконавці: чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова, О.С. Вишневський, В.Д. Чекіна, Л.О. Збаразська, С.С. Турлакова, О.С. Сердюк, А.Ф. Дасів, О.О. Охтень, Б.І. Логвіненко, О.М. Гаркушенко, Я.М. Шуміло, О.В. Вієцька, М.С. Божик.

4. Тема III-07-18 «Стратегічні напрями смарт-спеціалізації промислових регіонів України» (КПКВ-6541030-фундаментальна).

Розроблено та апробовано науково-методичний інструментарій оцінювання потенціалу регіональних інноваційних екосистем з точки зору трансферу технологій для забезпечення повоєнного

відновлення та структурної трансформації економіки промислових регіонів України на засадах смарт-спеціалізації. Поглиблено дослідження параметрів людського капіталу як чинника інновацій та смарт-спеціалізації економіки регіонів України. Обґрунтовано методику визначення інтегрального індексу динаміки людського капіталу регіонів, визначено пріоритетні вектори національної та регіональної політики у сфері його відтворення.

Обґрунтовано науково-методичний підхід до вимірювання цифрової складової регіональних інноваційних процесів і запропоновано науково-практичні рекомендації щодо забезпечення узгодженості державної та регіональної статистичних систем України між собою та їх поступової гармонізації з Європейською статистичною системою у сфері інновацій та цифровізації. Обґрунтовано роль і можливості інноваційних спільнот у відродженні постраждалих від війни територій України за принципом «відбудувати краще, ніж було». Визначено та охарактеризовано рівень забезпеченості територій Придніпровського макрорегіону суб'єктами інноваційної інфраструктури в інтересах їх повоєнного сталого розвитку. Обґрунтовано актуальні напрями і перспективи розвитку кластерів та індустриальних парків в Україні з урахуванням вимог сучасного та повоєнного часу. Розроблено комплекс рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-інституційного забезпечення розвитку кластерів та індустриальних парків в Україні для збільшення їх внеску у відновлення промислових регіонів.

Розроблено стратегічні сценарії відродження сталого розвитку Харківської області повоєнного періоду на основі сучасної методології стратегування (науково-стратегічного форсайтингу) за принципом «майбутнє визначається траєкторією в майбутнє», яка полягає у визначенні стратегічних цілей, побудові траєкторії бажаного розвитку, розв'язку зворотної задачі синтезу необхідних значень складових та індикаторів через послідовну декомпозицію інтегральних індексів за допомогою адаптивних методів регулювання з теорії управління. Запропоновано методологію ідентифікації загроз, яка полягає в безпосередньому поєднанні визначення загроз з необхідністю дотримання меж безпечного існування динамічних економічних систем, що пов'язує проблему сталого розвитку з проблемою безпеки. Це дозволило виявити чотири стратегічних напрями інституційних заходів, які дозволяють охопити практично всі індикатори сталого розвитку на регіональному рівні: застосування макроекономічних важелів зростання економіки; стимулювання інноваційної та науково-

технологічної діяльності; підвищення рівня та якості життя населення; заходи щодо детінізації та антикорупційної діяльності.

Запропоновано звернути увагу на потенціал сучасного формату діяльності «DIY 4.0» («Do it yourself – зроби сам») для забезпечення економічної резильєнтності регіонів України. DIY 4.0 спирається на функціональні можливості інтерактивного і соціального інтернету Web 2.0, цифрові інструменти та адитивне виробництво, що дозволяє пересічним громадянам винаходити, проєктувати, виробляти та продавати створені ними товари. Нові переваги розширюють можливості регіональних акторів для інновацій та підприємництва, що є важливими складовими відновлення економічної активності, розвитку людського капіталу та зростання економіки на основі внутрішнього потенціалу територій. Визначено напрями стимулювання місцевою владою культури DIY в населення й окреслено потенційні перешкоди практичного втілення запропонованого підходу. Рекомендовано розглянути доцільність внесення до програм повоєнного відновлення регіонів проєктів зі створення умов для розвитку культури DIY 4.0.

Досягнення у сфері збереження та поліпшення стану навколишнього середовища і сталого розвитку. Реалізація пропозицій щодо створення за принципами міжнародно-публічно-приватного партнерства Міжнародного фонду управління відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель і споруд унаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт із ліквідації їх наслідків, як постійного інституту фінансування заходів з управління відходами, що утворились через воєнні дії, для розбудови єдиної інфраструктури з переробки таких відходів і необхідного науково-технічного супроводу дозволить поліпшити стан довкілля та якість життя населення.

Наукова значимість результатів дослідження полягає в розробленні науково-методичних підходів та обґрунтуванні науково-практичних рекомендацій щодо забезпечення повоєнного відновлення промислових регіонів України на засадах смарт-спеціалізації, а також у розробленні підходів до ідентифікації та стратегування сталого розвитку динамічних систем у безпековому вимірі.

Практична значимість результатів дослідження полягає в удосконаленні науково-аналітичного підґрунтя формування та реалізації державної та регіональної політики у сфері інновацій, збереження, розвитку та нагромадження людського капіталу для забезпечення відновлення і структурної трансформації економіки України

та її промислових регіонів у сучасних і повоєнних умовах, а також у забезпеченні наукового обґрунтування визначення поточного стану сталого розвитку (економічна, соціальна та екологічна підсистеми), стратегічних сценаріїв повоєнного відродження та інституційних заходів подолання загроз сталому розвитку. Запропоновані підходи є універсальними та можуть бути використані для будь-якої країни, регіону, виду економічної діяльності або підприємства при розробленні науково обґрунтованих сценаріїв сталого розвитку на середньо- та довгострокову перспективу.

Розробки перевищують міжнародні стандарти високого рівня.

Результати досліджень узагальнено в 3 науково-аналітичних доповідях, 8 науково-довідних, 19 науково-аналітичних записках, 1 монографії та 13 розділах монографій, 55 статтях та 96 тезах доповідей на конференціях. Основні виконавці: В.І. Ляшенко, І.Ю. Підричева, В.П. Антонюк, Ю.М. Харазішвілі, І.П. Петрова, М.О. Солдак, Г.З. Шевцова, Н.В. Осадча, О.А. Бородіна, В.А. Омеляненко, О.Р. Васильченко, І.А. Кузнєцова.

5. Тема III-03-21 «Трансформація управління промислових підприємств в умовах цифровізації економіки» (КПКВ-6541030-прикладна).

Сформовано теоретико-методичні засади визначення природи і закономірностей трансформації управління промислових підприємств в умовах цифровізації економіки, що коригуються воєнними діями на території держави. Удосконалено методи й інструменти трансформації управління промислових підприємств, визначені на засадах цифрової трансформації, що реалізуються в умовах воєнного стану. Створено науково-методичну базу інструментів і механізмів стимулювання підприємницької активності в межах економіки простих речей, задіяння внутрішніх ресурсів розвитку.

Виявлено недієвість використання ліберальної економічної моделі в управлінні підприємств, що не сприяє відновленню підприємницької активності в умовах воєнного стану.

Обґрунтовано, що запровадження мобілізаційної економіки згідно з принципами співробітництва уряду, бізнесу, громадянського суспільства в умовах воєнного стану в Україні дозволяє більш ефективно концентрувати зусилля на вирішенні традиційних (підтримки економіки простих речей) та нових завдань, що потребує посиленого державного координування в надзвичайних ситуаціях для забезпечення оборонної, продовольчої, економічної, соціальної безпеки

країни. Доведено доцільність посилення авторитарного управління підприємств в економіці за умов цифровізації та при розширенні застосування методів планування, державних замовлень, контрактів, колективної та персональної відповідальності менеджменту і власників.

Визначено інституціонально-правові засади цифрової трансформації підприємств з боку інститутів державної влади, умови для розвитку бізнесу в Україні під час воєнного стану, адаптації підприємств до нових умов функціонування, розвитку людського капіталу, збереження трудового потенціалу.

Окреслено вплив наднаціональних інститутів та євроінтеграції на становлення інституціонально-правових засад трансформації управління підприємств у цифровій економіці в умовах воєнного стану.

Обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення інститутів трансформації управління промислових підприємств в цифровій економіці в межах парадигми наявності державної промислової політики з урахуванням цифровізації економіки, воєнного стану, втрат промислового і трудового потенціалу, необхідності післявоєнного відновлення зі стимулюючими для підприємств механізмами цифрової трансформації.

Запропоновано систему показників, з використанням яких доцільно оцінювати ступінь впливу дисбалансів на цільові показники діяльності підприємства. На підставі одержаної оцінки розробляються рішення щодо управління підприємством в умовах трансформації економіки. Аргументовано, що основу реалізації моделі управління розвитком підприємства на базі оцінки показників дисбалансів становлять його механізм та інститути. Механізм визначає необхідність наявності прямих і зворотних зв'язків, що потребують розроблення структури взаємодії чинників, методів аналізу, функцій управління та показників при компромісі зазначених цілей розвитку.

На основі аналізу нормативного забезпечення та інститутів трансформації управління підприємств в умовах цифрової економіки визначено базові інститути трансформації підприємств (соціальні, або соціокультурні, економічні, політичні) та узагальнено їх структуру. Обґрунтовано, що в умовах воєнного часу та розвитку цифрової економіки доцільно відновити систему стимулів, встановити чинники мотивації та готовності працівників до цифровізації.

Запропоновано екосистемну модель управління промисловим підприємством в умовах цифровізації, що дозволяє кожному учас-

нику оптимізувати власні бізнес-процеси, диверсифікувати виробництво, знижувати трансакційні витрати, реалізовувати інноваційні проекти, отримуючи при цьому потужний синергетичний ефект взаємодії з іншими учасниками екосистеми.

Визначено переваги та недоліки використання продуктів штучного інтелекту на підприємствах в умовах нестабільної економічної та політичної ситуації в країні для підвищення якості інтелектуального, людського капіталу та забезпечення промислового розвитку економіки.

Наукова значимість результатів дослідження полягає в удосконаленні методів та інструментів трансформації управління промислових підприємств, визначених на засадах цифрової трансформації, що реалізуються в умовах воєнного стану; створенні науково-методичної бази інструментів і механізмів стимулювання підприємницької активності в межах економіки простих речей, задіяння внутрішніх ресурсів розвитку; обґрунтуванні пропозицій щодо формування інститутів розвитку підприємств в умовах воєнного стану.

Практичну значимість мають рекомендації та план дій щодо трансформації управління підприємств у традиційних секторах мобілізаційної економіки; пропозиції щодо відновлення промислового розвитку та підприємницької активності в результаті застосування механізмів публічно-приватного партнерства; рекомендації щодо розширення переліку Програм державної підтримки, які реалізуються Фондом розвитку підприємництва та Експортно-кредитним агентством.

Розробки відповідають національним стандартам високого рівня.

Результати досліджень узагальнено в 1 науково-аналітичній записці, 2 науково-довідних записках, 1 монографії у співавторстві, 2 розділах у колективній монографії, 12 статтях та 28 тезах доповідей на конференціях. Основні виконавці: Н.Ю. Брюховецька І.П. Булеєв, О.А. Чорна, Т.Ю. Коритько, О.А. Богуцька, І.В. Бриль, О.В. Черних, Я.С. Брюховецький, О.В. Приходько, Ю.І. Піменова.

6. Тема III-04-21 «Забезпечення економічної стійкості функціонування енергосистем з елементами розподіленої генерації» (КПКВ-6541030-прикладна).

Розкрито економічні теоретичні та практичні аспекти нового для сучасної макроекономіки феномену розподіленої генерації,

зокрема на тлі безпрецедентних воєнних дій. Взаємодія просьюмерних (особливо електрогенераторів, які належать індивідуальним власникам) і непросьюмерних (зайнятих задоволенням потреб клієнтів) частин об'єднаної енергосистеми може суттєво вплинути навіть на властиву країні інституціональну матрицю. Набутий під час війни практичний досвід експлуатації критичної інфраструктури потребує суттєвої переоцінки ролі елементів розподіленої генерації, особливо енергосховищ, у контексті забезпечення резильєнтності (стійкості) енергогенеруючого фонду України, розширення завдань, передбачених запитом на виконання науково-дослідної роботи.

За колом завдань і глибиною розроблення економічних проблем *дослідження перевищує міжнародні стандарти високого рівня.*

Результати досліджень узагальнено в 1 науково-доповідній записці, 2 монографіях, 3 розділах монографій, 6 статтях, 25 тезах доповідей на конференціях.

Основні виконавці: Д.Ю. Череватський, Ю.З. Драчук, О.В. Лях, В.В. Микитенко, М.В. Мельникова, І.М. Кочешкова.

7. Тема III-02-21 «Формування збалансованого соціально-трудового розвитку в умовах цифрових трансформацій» (КПКВ-6541030-прикладна).

Обґрунтовано необхідність розвитку теоретичних підходів до встановлення базових вимог якості трудового життя в умовах цифровізації; проаналізовано правові засади обмеження реалізації трудових прав під час воєнного стану, оцінено потреби у змінах соціально-трудового розвитку на ринку праці та в системі соціально-трудових відносин. Оцінено готовність українців до зниження вимог гідної праці та якості трудового життя в умовах дії воєнних небезпек. Запропоновано стратегічні напрями забезпечення якості трудового життя в період повоєнного відновлення України.

Розкрито наукові підходи до визначення потреб збалансованості соціально-трудового розвитку за наявності зовнішніх і внутрішніх ризиків та небезпек. Оцінено стан перешкод і тенденції розвитку під час війни. Запропоновано візію повоєнного відновлення соціально-трудової сфери відповідно до цінностей сталого людського розвитку та стандартів гідної праці, здатності функціонувати в екстремальних умовах із набуттям рис національної стійкості при формуванні та реалізації стратегії збалансованого соціально-трудового розвитку. Надано практичні рекомендації щодо формування збалан-

сованого та сталого розвитку соціально-трудової сфери при вдосконаленні правового, соціально-економічного, організаційно-управлінського, цифрового та наукового забезпечення.

Визначено роль соціального діалогу в забезпеченні стійкості трудової сфери України, обґрунтовано необхідність оновлення системи взаємодії суб'єктів соціального діалогу на сучасній мережево-цифровій основі. Розроблено концептуальну модель оновлення системи соціального діалогу в умовах новітніх викликів і небезпек. Запропоновано стратегічні пріоритети державної політики в соціально-трудовій сфері та напрями модернізації системи соціального діалогу в умовах воєнного стану, цифровізації, євроінтеграції та потреб повоєнного відновлення.

Проаналізовано потреби та можливості забезпечення стійкості (резильєнтності) соціально-трудової сфери в глобальному та національному вимірах. Обґрунтовано науково-практичні підходи до визначення категоріального апарату стійкості та резильєнтності соціально-трудової сфери. Представлено міжнародний досвід виміру резильєнтності ринку праці та місце України в оцінках стійкості ринку праці. Визначено роль цифровізації, побудованої на людиновимірних принципах, для посилення стійкості соціально-трудової сфери та прискорення повоєнного відновлення.

Оцінено проблеми та можливості забезпечення промисловості робочою силою в умовах повоєнної розбудови; визначено глобальні та національні виклики, загрози й небезпеки, які впливають на втрати робочої сили; виявлено слабку інституційну спроможність державного управління збереженням і розвитком робочої сили, підвищенням престижу промислової праці. Запропоновано вдосконалення промислової політики в контексті неоіндустріального розвитку та інтеграції до Європейського Союзу, стратегічні напрями забезпечення стійкості кадрового потенціалу промисловості.

Наукова значимість одержаних результатів полягає в науково-практичних засадах посилення державного регулювання процесів забезпечення збалансованості соціально-трудової сфери в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення за рахунок забезпечення стійкості соціально-трудової сфери, людиноцентричної модернізації ринку праці, врахування цінностей людського розвитку та орієнтирів гідної праці при набутті потенціалу адаптації та функціонуванні в екстремальних умовах.

Практична значимість полягає в тому, що використання пріоритетів і стратегічних напрямів із подолання розбалансованості соціально-трудового розвитку уможливить удосконалення державного управління, правових та інституційних засад забезпечення стійкості в трудовій, соціальній, освітній, цифровій сферах, підвищення продуктивності праці, пом'якшення дефіциту робочої сили, задіяння важелів соціального партнерства та соціального діалогу, зменшення дисбалансу в попиті та пропозиції робочої сили.

Наукова розробка відповідає національним стандартам високого рівня.

Результати дослідження узагальнено в 2 наукових доповідях, 2 науково-довідних записках, 3 науково-аналітичних записках, 3 розділах колективних монографій, 21 статті, 32 тезах доповідей на конференціях. Основні виконавці: акад. НАН України О.І. Амоша, чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознава, О.Ф. Новікова, О.О. Хандій, Н.А. Азьмук, Я.В. Остафійчук, О.В. Панькова, Л.Л. Шамілева, І.М. Новак, О.Ю. Касперович.

IV. Пошукова тематика.

Тематика відсутня.

V. Договірна тематика.

Тематика відсутня.

II. ДАНІ ПРО ТЕМАТИКУ ТА ОБСЯГИ НДР, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ УСТАНОВОЮ

У 2023 р. виконувалися дослідження за:

2 темами за **програмно-цільовою та конкурсною тематикою НАН України** в рамках: програми «Науково-дослідні роботи молодих учених НАН України 2023-2024 рр.»; програми «Гранти НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки 2022-2023 рр.»;

5 науково-дослідними темами за **відомчою тематикою**;

3 темами за **договірною тематикою**, зокрема 1 – у рамках виконання проєкту «Модуль Жан Моне» програми ЄС «Еразмус+».

Загальний обсяг фінансування у 2023 р. становив 15841,766 тис. грн, зокрема 14996,245 тис. грн – бюджетні асигнування Національної академії наук України.

**Дані про тематику та обсяги НДР, що виконував Інститут економіки промисловості
НАН України у 2023 році**

Вид тематики наукових досліджень	Кількість наукових і науково-технічних робіт, що виконувались у звітному році				Обсяги фінансування (тис. грн)	
	усього		у т.ч. завершено у звітному році		загальний фонд	спеціальний фонд
	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд		
1	2	3	4	5	6	7
1. Державна тематика	-	-	-	-	-	-
1.1. Тематика, яка виконувалася за державним замовленням на науково-технічну продукцію з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки (прикладні дослідження).	-	-	-	-	-	-
1.2. Проекти Національного фонду досліджень України: фундаментальні дослідження;	-	-	-	-	-	-
прикладні дослідження	-	-	-	-	-	-
2. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України	2	-	1	-	634,900	-
2.1. Тематика, що виконувалася за завданнями цільових програм фундаментальних досліджень НАН України.	-	-	-	-	-	-
2.2. Тематика що виконувалася за завданнями цільових програм прикладних досліджень НАН України.	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7
2.3. Тематика, що виконувалася в рамках конкурсу за напрямом «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок» бюджетної програми 6541230:	-	-	-	-	-	-
фундаментальні дослідження;	-	-	-	-	-	-
прикладні дослідження.	-	-	-	-	-	-
2.4. Тематика, що виконувалася в рамках спільних конкурсів з:	-	-	-	-	-	-
Національним центром наукових досліджень Франції (CNRS) (фундаментальні дослідження);	-	-	-	-	-	-
Гранти міжнародних фондів, центрів, програм з повним фінансуванням статей видатків;	-	-	-	-	-	-
інші спільні проекти за конкурсами та програмами (EISCAT тощо);	-	-	-	-	-	-
фундаментальні дослідження;	-	-	-	-	-	-
прикладні дослідження.	-	-	-	-	-	-
2.5. Наукові, науково-технічні, проекти та розробки:	-	-	-	-	-	-
фундаментальні дослідження;	-	-	-	-	-	-
прикладні дослідження.	-	-	-	-	-	-
2.6. Науково-дослідні роботи молодих учених НАН України (фундаментальні дослідження).	1	-	-	-	34,900	-
2.7. Наукові гранти дослідницьких лабораторій (груп):	1	-	1	-	600,000	-
фундаментальні дослідження;	1	-	1	-	600,000	-
прикладні дослідження.	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7
2.8. Інфраструктурні програми і проєкти (прикладні дослідження)	-	-	-	-	-	-
3. Відомча тематика	5	-	-	-	14361,345	-
3.1. Тематика фундаментальних досліджень, що фінансувалися за бюджетною програмою 6541030.	2	-	-	-	9403,819	-
3.2. Тематика прикладних досліджень, що фінансувалися за бюджетною програмою 6541030	3	-	-	-	4957,526	-
4. Пошукова тематика	-	-	-	-	-	-
4.1. Тематика, що фінансувалася за бюджетною програмою 6541030 (фундаментальні дослідження).	-	-	-	-	-	-
4.2. Тематика, що фінансувалася за бюджетною програмою 6541030 (прикладні дослідження)	-	-	-	-	-	-
5. Договірна тематика	-	3	-	2	-	845,521
5.1. Тематика, що фінансувалася в рамках договорів та контрактів із вітчизняними та іноземними замовниками (фундаментальні дослідження).	-	-	-	-	-	-
5.2. Тематика, що фінансувалася в рамках договорів та контрактів із вітчизняними та іноземними замовниками (прикладні дослідження).	-	3	-	2	-	845,521
5.3. Тематика, що виконувалася за рахунок грантів міжнародних та зарубіжних організацій:	-	-	-	-	-	-
фундаментальні дослідження;	-	-	-	-	-	-
прикладні дослідження	-	-	-	-	-	-
Загалом	7	3	1	2	14996,245	845,521

III-1. ДАНІ ПРО ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК НА ЗАМОВЛЕННЯ СТОРОННІХ ОРГАНІЗАЦІЙ (ЗА ДОГОВОРАМИ ТА КОНТРАКТАМИ, У Т. Ч. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИМИ)

У 2023 р. інститут виконував дослідження на замовлення сторонніх організацій.

Кількість госпдоговорів і контрактів, що виконувались установами НАН України (без включення грантів), од.				Обсяги фінансування (без включення грантів), тис. грн		Частка в загальному обсязі фінансування, %	Кількість упродовжених розробок, од.
усього	у т.ч. на замовлення організацій			усього	у т.ч. контрактів з іноземними замовниками		
	м. Києва	України	зарубіжжя				
3	1	1	1	845,521	810,021	5,337	-

У 2023 р. в інституті виконувалася тема на замовлення сторонніх організацій.

Тема V-1-23 Проєкт Модуль Жан Моне «Europeanization of industrial economics doctoral programs in Ukraine: research quality and adaptive management (EUDOCIND)», реєстрація Європейського Союзу: № 101085263 – EUDOCIND – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, реєстрація Кабінету Міністрів України: № 5307). У результаті дослідження здійснено збір і систематизацію інформації щодо теоретичних засад і прикладних аспектів сучасної стратегії індустріального розвитку ЄС, а також визначено можливості запозичення європейського досвіду для підвищення ефективності індустріальної політики України. Проведено лекції та практичні заняття для аспірантів, представників громадянського суспільства з метою підвищення обізнаності громадськості щодо ключових аспектів Індустріальної стратегії ЄС та участі громадськості в її розробленні.

Тема V-2-23 «Обґрунтування науково-методичного підходу до оцінювання рівня цифровізації інноваційних процесів та його апробація на прикладі регіонів країн-членів ЄС із різним рівнем інноваційного розвитку» виконувалася на підставі Договору № 1121 від 21.11.2023 р. У результаті дослідження обрано індика-

тори, що характеризують рівень цифровізації регіональних інноваційних ландшафтів ЄС; визначено нормалізовані показники за обраними індикаторами на базі інформаційно-аналітичних даних європейських рейтингів і платформ; здійснено кількісне вимірювання рівня цифровізації інноваційних процесів у регіонах країн-членів ЄС із різним рівнем інноваційного розвитку.

Тема V-1-23 «Напрями вдосконалення діяльності державної митної служби» виконувалася на підставі договору від 05.06.2023 р. № 15-23. У результаті дослідження визначено напрями адаптації митного простору України в рамках запланованої реформи Митного союзу в ЄС, а також підходи до вдосконалення діяльності державної митної служби.

III-2. НАУКОВО-ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ІНТЕРЕСАХ І НА ЗАМОВЛЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Протягом звітнього року на замовлення органів державної влади та місцевого самоврядування інститутом підготовлено такі науково-експертні матеріали:

1. Пропозиції щодо конкретних заходів із підтримки вітчизняного виробника та необхідності внесення змін до нормативно-правових актів, а також визначення проблемних питань та шляхів їх вирішення для розвитку вітчизняної промисловості під час воєнного стану. На виконання звернення Відділення економіки НАН України у відповідь на лист Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України. Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 06.03.2023 р. № 127/34).

2. Зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про систему пріоритетних напрямів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні». На виконання звернення Відділення економіки НАН України (лист від 29.08.2023 р. № 226/52 29.08.2023). Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 01.09.2023 р. № 127/202); Міністерства освіти і науки України (лист від 01.09.2023 р. № 127/203).

3. Пропозиції до розділу «Економічні науки» Основних наукових напрямів найважливіших проблем фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук національної академії наук України на 2024-2028 роки (оновленої редакції). На виконання звернення Відділення економіки НАН України (лист від 17.11.2023 р. № 226/82). Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 24.11.2023 р. № 127/256).

4. Зауваження до пропозицій Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій стосовно реформування сфери наукових досліджень, розробок та інновацій, схвалених на засіданні Наукового комітету 01.07.2023 р. На виконання звернення Відділення економіки НАН України (лист від 21.07.2023 р. № 226/44) відповідно до протокольного доручення Президії НАН України від 12.07.2023 р. № 21. Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 28.07.2023 р. № 127/174).

5. Пропозиції щодо уточнення майбутньої Української доктрини, викладеної у виступі Президента України на пленарному засіданні Верховної Ради України з нагоди 27-ї річниці ухвалення Конституції України 28 червня 2023 р. У відповідь на звернення Відділення економіки НАН України (лист від 05.07.2023 р. № 226/39). Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 12.07.2023 р. № 127/145).

6. Пропозиції та зауваження до проєкту Методичних рекомендацій щодо формування та реалізації узгоджених (спільних) освітньо-наукових програм між закладами вищої освіти (науковими установами) на третьому рівні вищої освіти. У відповідь на звернення Міністерства освіти і науки України (лист від 24.07.2023 р. № 1/10841-23) та Відділення економіки НАН України (від 28.07.2023 р. № 226/45). Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 04.08.2023 р. № 127/179).

7. Пропозиції та зауваження до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань присудження та позбавлення наукових ступенів». У відповідь на звернення Відділення економіки НАН України (лист від 12.09.2023 р. № 226/57). Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 15.09.2023 р. № 127/212).

8. Пропозиції до Проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо створення передумов для модернізації мережі закладів вищої освіти)», запропонованого на інтернет-сторінці Міністерства освіти і науки України. Направлено на адресу infozvo@mon.gov.ua державному експерту експертної групи з питань вищої освіти та освіти дорослих О. Лактіоновій.

9. Пропозиції щодо Плану першочергових дій із стабілізації ситуації на деокупованих територіях Донецької області та їх реінтеграції за напрямом «Економіка». Направлено до Департаменту економіки Донецької обласної державної адміністрації (лист № 127/110 від 19.06.2023 р.).

10. Стратегічні сценарії відновлення сталого розвитку Полтавської області та інституційні умови їхнього досягнення при визначенні стану та прогнозу сталого розвитку в підготовці пропозицій до регіональних стратегій та програм післявоєнного періоду. Участь у роботі круглого столу за участю представників Агенції регіонального розвитку Полтавської області «ОФІС ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ» з розроблення стратегій територіальних громад.

11. Проведення наукової експертизи щодо проєкту 2022.02/0023 «Оплата праці як механізм збереження людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі» конкурсу 2022.02 «Кембридж – НФДУ 2022. Індивідуальні гранти на проведення досліджень (розробок) для українських вчених (за підтримки Кембриджського університету, Велика Британія)».

12. Зауваження та пропозиції до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». У відповідь на звернення Відділення економіки НАН України (лист від 01.06.2023 р. № 226/30).

13. Пропозиції щодо вдосконалення законодавства для вирішення проблем у шахтарських громадах. У відповідь на звернення Донецького наукового центру НАН України та МОН України (лист від 12.05.2023 р. № 201/26). Направлено до Донецького наукового центру НАН України та МОН України (лист від 22.05.2023 р. № 127/90).

14. Пропозиції та зауваження до Проєкту Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 11.09.23 р. № 127/207 на № 1160-8 від 24.08.2023 р.); Міністерства освіти і науки України для участі в громадському обговоренні 16.09.2023 р.

15. Пропозиції та зауваження до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ». У відповідь на звернення Відділення економіки НАН України (лист від 01.09.2023 р. № 226/31). Направлено до Відділення економіки НАН України (лист від 04.09.2023 р. № 127/205).

ІV. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

Протягом 2023 р. в інституті підготовлено 56 аналітичних матеріалів (7 наукових доповідей, 34 науково-довідні та науково-аналітичні записки, 15 експертних висновків), які направлено до органів державної та місцевої влади, підприємств реального сектору економіки. Отримано 46 відгуків про їх упровадження.

Зокрема, отримано відгуки від: Ради національної безпеки і оборони України – 2; Міністерства економіки України – 5; Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України – 3; Державної служби статистики України – 1; Українського союзу промисловців і підприємців – 12; Донецької, Луганської, Київської та Харківської обласних державних адміністрацій – 10, Федерації професійних спілок України – 4.

Приклади упроваджених розробок, які у вигляді наукових доповідей, доповідіних та аналітичних записок у 2023 р. було надіслано до державних і місцевих органів влади, підприємств та організацій, наведено в таблиці.

Наукові доповіді, доповідні та аналітичні записки	Дата та № листа про використання (впровадження) наукових результатів
1	2
Рада національної безпеки і оборони України	
Цифровізація як чинник забезпечення стійкості (резильєнтності) соціально-трудової сфери та формування умов повоєнного відновлення України	<i>від 27.09.2023 р. № 3658/25-03/2-23 Керівник апарату</i>
Модельний інструментарій обґрунтування граничних значень індикаторів національної безпеки методами штучного інтелекту	<i>від 26.01.2023 р. № 251/25-03/2-23 Керівник апарату</i>
Міністерство економіки України	
Відновлення громад шляхом переробки відходів, що утворилися внаслідок руйнувань	<i>від 22.12.2023 р. № 2303-05/70796-07 Управління інтелектуальної власності та інновацій</i>
Відновлення та трансформація економіки України від наслідків війни шляхом формування мережі наукових, технологічних та індустріальних парків	<i>від 22.12.2023 р. № 2303-05/70781-07 Управління інтелектуальної власності та інновацій</i>
Декарбонізація та воднева економіка – інноваційні маяки повоєнного відновлення економіки України. Використання досвіду та потенціалу Польщі	<i>від 22.12.2023 р. № 2303-05/70792-07 Управління інтелектуальної власності та інновацій</i>

1	2
Еволюція концепції публічно-приватного партнерства: спроба компаративного аналізу	від 22.12.2023 р. № 2303-05/70784-07 <i>Управління інтелектуальної власності та інновацій</i>
Науково-практичні рекомендації щодо гармонізації державної статистики України у сфері інновацій та цифровізації зі статистичними стандартами ЄС	від 28.09.2023 р. № 3021-06/52185-07 <i>Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування</i>
Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	
Публічно-приватне партнерство та грантове фінансування: інституціональне забезпечення та «комбіновані» структури для відбудови України	від 25.01.2023 р. № 695/13/10-23 <i>Директорат регіональної політики</i>
Стратегічні сценарії повоєнного відновлення складових сталого розвитку Харківської області при розробці стратегії смарт-спеціалізації на 2024-2027 роки	від 06.04.2023 р. № 3987/35/10-23 <i>Міністр розвитку громад, територій та інфраструктури України</i>
Особливості відновлення старопромислових територій в контексті Глобальних цілей та реалізації стратегій смарт-спеціалізації	від 17.01.2023 р. № 8/36.1/196-23
Державна служба статистики України	
Науково-практичні рекомендації щодо гармонізації державної статистики України у сфері інновацій та цифровізації зі статистичними стандартами ЄС	від 18.10.2023 р. № 04.6-09/91-23
Український союз промисловців і підприємців	
Еволюція концепції публічно-приватного партнерства: спроба компаративного аналізу	від 13.12.2023 р. № 02-4-554 <i>Український союз промисловців і підприємців</i>
Пропозиції щодо відновлення та трансформації підприємницького сектору економіки України від наслідків війни	від 29.03.2023 р. №02-4-120 <i>Український союз промисловців і підприємців</i>
Пропозиції на виконання рішення Робочої групи з підготовки засідання Антикризового штабу 22.08.2023 р. у частині підготовки нормативних актів щодо відновлення та трансформації підприємницького сектору економіки України від наслідків війни	від 21.08.2023 р. № 02-4-349 <i>Український союз промисловців і підприємців</i>
Пропозиції щодо сприяння розвитку переробної промисловості, її інноваційної та експортної складових в умовах євроінтеграції	від 23.11.2023 р. № 02-4-520 <i>Український союз промисловців і підприємців</i>
Використання потенціалу DIU для забезпечення економічної резильєнтності регіонів України	від 09.10.2023 р. № 02-4-441 <i>Український союз промисловців і підприємців</i>

1	2
Пропозиції щодо підтримки та розвитку вітчизняної промисловості для задоволення першочергових потреб держави під час воєнного та повоєнного стану	<i>від 17.07.23 р. № 02-2-286 Український союз промисловців і підприємців</i>
Зарубіжний досвід фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості	<i>від 21.07.2023 р. № 02-0-292 Український союз промисловців і підприємців</i>
Теоретичні засади фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості	<i>від 21.07.2023 р. № 02-0-292 Український союз промисловців і підприємців</i>
Пропозиції щодо організації зовнішньоекономічної логістичної діяльності аграрних та агропереробних підприємств у воєнний період	<i>від 02.03.2023 р. №12-4-86 Український союз промисловців і підприємців</i>
Професійно-кваліфікаційні диспропорції ринку праці як перешкода для структурної трансформації підприємницького сектору України в сучасних та воєнних умовах	<i>від 15.09.2023 р. № 02-4-394 Український союз промисловців і підприємців</i>
Пропозиції щодо розвитку промисловості до засідання Антикризисового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану (27 вересня 2023 року)	<i>від 26.09.2023 р. № 02-4-411 Український союз промисловців і підприємців</i>
Бюджетне забезпечення сталого розвитку просторових утворень в умовах євроінтеграції: досвід Польщі для України	<i>від 26.07.2023 р. № 02-4-299 Український союз промисловців і підприємців</i>
Федерація професійних спілок України	
Можливості забезпечення базових вимог якості трудового життя в умовах цифровізації в період воєнного стану та повоєнного відновлення України	<i>від 23.02.2023 р. № 04/01-25/103</i>
Формування збалансованого соціально-трудоного розвитку в умовах цифровізації, воєнного стану та повоєнного відновлення: теоретичні засади та можливості досягнення	<i>від 09.05.2023 р. № 04/01-16/243</i>
Оцінка втрат і збалансованості соціально-трудоної сфери, обумовлених наслідками війни, та можливості їх подолання: науково-методичні та стратегічні засади	<i>від 17.07.2023 р. № 04/01-25/361</i>
Соціальний діалог у трудовій сфері в умовах воєнного стану, євроінтеграції та цифровізації: проблеми та можливості оновлення	<i>від 18.08.2023 р. № 03/01-16/411</i>

1	2
Обласні державні адміністрації (обласні ради)	
Оцінювання потенціалу регіональних інноваційних екосистем для забезпечення повоєнного відновлення та структурної трансформації економіки промислових регіонів України на засадах смарт-спеціалізації	від 11.07.2023 р. № 08/02-12/1272 Департамент економічного розвитку та зовнішньоекономічної діяльності Луганської обласної державної адміністрації; від 11.07.2023 р. № 05-29/1128 Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації
Використання потенціалу DIY для забезпечення економічної резильєнтності регіонів України	від 11.10.2023 р. № 06.02-27/1917 Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації
Мобілізаційна економіка в Україні: огляд державних пріоритетів та розвиток бізнесу	від 13.04.2023 р. № 6/418/041-23/01.3 Департамент економіки Донецької обласної військової адміністрації від 03.04.2023 р. № 147/24.02.02/01/2023 Департамент економіки та цифровізації Київської обласної військової адміністрації
Нормативне забезпечення та інститути трансформації підприємств до умов цифрової економіки	від 17.08.2023 р. № 6/1026/0/41-23/03.2 Департамент економіки Донецької обласної військової адміністрації
Стратегічні сценарії повоєнного відновлення складових сталого розвитку Харківської області при розробленні стратегії смарт-спеціалізації на 2024-2027 роки	від 13.03.2023 № 06-27/428 Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної військово-цивільної адміністрації
Визначення загроз і проблемних складових сталого розвитку з метою стратегування їх подолання	від 11.07.2023 р. № 05-29/1127 Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської військово-цивільної адміністрації
Методологія та модельні розрахунки сценаріїв подолання загроз сталому розвитку шляхом застосування макроекономічних важелів зростання економіки	від 20.09.2023 р. № 06.02-27/1707 Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської військово-цивільної адміністрації
Методологія та модельні розрахунки сценаріїв подолання загроз сталому розвитку шляхом стимулювання інноваційної та науково-технологічної діяльності	від 06.11.2023 р. № 06.02-27/2236 Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації

1	2
Агенції регіонального розвитку	
Оцінювання потенціалу регіональних інноваційних екосистем для забезпечення повного відновлення та структурної трансформації економіки промислових регіонів України на засадах смарт-спеціалізації	<i>від 29.06.2023 р. № 181 Агенція регіонального розвитку Полтавської області «ОФІС ЄВРО-ІНТЕГРАЦІЇ»</i>
Міські ради	
Оцінювання потенціалу регіональних інноваційних екосистем для забезпечення повного відновлення та структурної трансформації економіки промислових регіонів України на засадах смарт-спеціалізації	<i>від 04.07.2023 р. № 07-31/1090 Есманська селищна рада Шосткінського району Сумської області</i>
Підприємства та організації	
Зарубіжний досвід фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості	<i>від 27.07.2023 р. № 2181/03.0-7.2 Торгово-промислова палата України</i>
Теоретичні засади фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості	<i>від 27.07.2023 р. № 2181/03.0-7.2 Торгово-промислова палата України</i>
Методичні рекомендації щодо управління поведінкою економічних агентів із використанням інструментів штучного інтелекту в цифровому маркетингу	<i>від 24.11.2023 р. № 280 ТОВ «АН «Старгород»</i>

Крім того, на наукові записки отримано позитивні відгуки від таких установ: Об'єднання роботодавців України (лист від 20.02.2023 р. № 06-3-16); Придніпровського наукового центру НАН України та МОН України (лист від 10.07.2023 р. № 20/41), ПрАТ «КА-МЕТ-СТАЛЬ» (лист від 24.11.2023 р. № 279).

Протягом звітного року на замовлення органів державної влади інститут виконував науково-експертну діяльність (дані наведено в розділі III-2).

Загальну кількість запроваджених протягом звітного року розробок та дані про створену й запроваджену наукову та науково-технічну продукцію представлено за формою IV-1.

Загальну характеристику найбільш значних запроваджених розробок наведено за формою IV-2.

**Дані про створену та впроваджену в 2023 році
наукову і науково-технічну продукцію НАН України**

одиниць

Класифікація наукової (науково-технічної) продукції	Створено продукції				Упроваджено продукції			
	фундамен- тальні дослідження		прикладні дослід- ження		фундамен- тальні дослідження		прикладні дослід- ження	
	загаль- ний фонд	спеціа- льний фонд	загаль- ний фонд	спеціа- льний фонд	загаль- ний фонд	спеціа- льний фонд	загаль- ний фонд	спеціа- льний фонд
1	2	3	4	5	6	7	8	9
За бюджетною програмою 654 1030								
1. Види виробів (прилади і системи, пристрої, агрегати, установки та їх компоненти; лабораторні макети і дослідні зразки; хімічні речовини, препарати, біологічно активні речовини; програмні продукти)	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1. з них техніки	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Технології	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Матеріали	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Сорти рослин та породи тварин	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Методи, теорії (у тому числі наукові концепції)	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Інше:	62	-	23	2	36	-	11	-
6.1. Заключні чи проміжні звіти	1	-	-	1	-	-	-	-
6.2. Монографії (або їх розділи)	16	-	6	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.3. Підручники, посібники, довідники, словники	-	-	-	1	-	-	-	-
6.4. Рекомендації, методичні рекомендації, технологічні рекомендації, методики, технологічні інструкції.	5	-	-	-	-	-	-	-
6.5. Проекти законодавчих та нормативних актів (закон, концепція, стратегія, стандарт тощо)	-	-	-	-	-	-	-	-
6.6. Математичні моделі	-	-	-	-	-	-	-	-
6.7. Технічна документація, технічні умови, стандарт, регламент, тощо	-	-	-	-	-	-	-	-
6.8. Наукові, аналітичні доповіді та записки	31	-	11	-	36	-	11	-
6.9. Експертні (науково-експертні) висновки	9	-	6	-	-	-	-	-
6.10. Штами та лінії мікроорганізмів, культури клітин; дослідні та експериментальні зразки біологічного походження, колекції	-	-	-	-	-	-	-	-
За бюджетною програмою 654 1230								
1. Види виробів (прилади і системи, пристрої, агрегати, установки та їх компоненти; лабораторні макети і дослідні зразки; хімічні речовини, препарати, біологічно активні речовини; програмні продукти)	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1. з них техніки	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Технології	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Матеріали	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Сорти рослин та породи тварин	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Методи, теорії (в тому числі і наукові концепції)	2	-	-	-	2	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6. Інше:	9	-	-	-	1	-	-	-
6.1. Заключні чи проміжні звіти	1	-	-	-	-	-	-	-
6.2. Монографії (або їх розділи)	6	-	-	-	-	-	-	-
6.3. Підручники, посібники, довідники, словники	-	-	-	-	-	-	-	-
6.4. Рекомендації, методичні рекомендації, технологічні рекомендації, методики, технологічні інструкції.	1	-	-	-	1	-	-	-
6.5. Проекти законодавчих та нормативних актів (закон, концепція, стратегія, стандарт тощо)	-	-	-	-	-	-	-	-
6.6. Математичні моделі	1	-	-	-	-	-	-	-
6.7. Технічна документація, технічні умови, стандарт, регламент тощо	-	-	-	-	-	-	-	-
6.8. Наукові, аналітичні доповіді та записки	-	-	-	-	-	-	-	-
6.9. Експертні (науково-експертні) висновки	-	-	-	-	-	-	-	-
6.10. Штами та лінії мікроорганізмів, культури клітин; дослідні та експериментальні зразки біологічного походження, колекції	-	-	-	-	-	-	-	-

Приклади розробок, упроваджених у галузях економіки у 2023 р.

№ з/п	Вид тематики	Назва розробки (автори)	Призначення НТП	Загальне фінансування за всі роки створення розробки, млн грн	Показники результативності, значення для галузей економіки, економічна ефективність	Місце і дата впровадження	Перспективи подальшого використання
1	2	3	4	5	6	7	8
1	II. Програмоцільова та конкурсна тематика НАН України	Еволюція концепції публічно-приватного партнерства: спроба компаративного аналізу (І.П. Петрова)	Аналітичний супровід діяльності Українського союзу промисловців і підприємців	0,034	Сприяння залученню інвестицій на засадах публічно-приватного партнерства	Український союз промисловців і підприємців 13.12.2023 р.	При розробленні планів і відповідних дій з метою формування сприятливих умов залучення інвестицій на засадах публічно-приватного партнерства
2	II. Програмоцільова та конкурсна тематика НАН України	Метод управління поведінкою економічних агентів із використанням інструментів штучного інтелекту в цифровому маркетингу (С.С. Турлакова; Я.М. Шуміло)	Для фахівців із цифрового маркетингу органів державної влади та підприємств різних форм власності, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів	0,600	Керованість поведінки потенційних клієнтів ТОВ «АН «Старгород» методами рефлексивного управління з урахуванням рекомендацій Meta Ads для забезпечення необхідного рівня попиту на продукцію компанії відповідно до цілей маркетингової стратегії ТОВ «АН «Старгород»	ТОВ «Агентство нерухомості «Старгород» 24.11.2023 р.	Збільшення кількості звернень клієнтів і підвищення конкурентних позицій підприємств ТОВ «АН «Старгород» за рахунок збільшення результативності рекламних кампаній у цифровому просторі

1	2	3	4	5	6	7	8
3	III. Відомча тематика	Пропозиції щодо підтримки та розвитку вітчизняної промисловості для задоволення першочергових потреб держави під час воєнного стану (акад. НАН України О.І. Амоша; чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова; В.І. Ляшенко; О.Ф. Новікова; І.Ю. Підоричева; Н.А. Азьмук; Н.Ю. Брюховецька; І.П. Булеєв; Н.В. Осадча; О.О. Хандій; О.А. Богущька; В.А. Нікіфорова; О.В. Панькова; І.П. Петрова; Н.В. Трушкіна; О.А. Чорна; О.Ю. Касперович; Г.В. Колеснікова)	За дорученням Відділення економіки НАН України у відповідь на лист Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України	6,152	Наведено пропозиції щодо підтримки енергетичної системи, машинобудування, металургійної та хімічної промисловості	Український союз промисловців і підприємців 17.07.2023 р.	Будуть ураховані у подальшій роботі над стратегічними планами відновлення та розбудови національної економіки
4	III. Відомча тематика	Деякі концептуальні пропозиції щодо підтримки та розвитку вітчизняної промисловості під час воєнного стану та повоєнної неоіндустріальної модернізації (акад. НАН України О.І. Амоша; чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова; Н.А. Азьмук; О.Ф. Новікова; Н.Ю. Брюховецька; І.П. Булеєв; В.І. Ляшенко;	За дорученням Рішення Антикризового штабу від 30.06.2023 р.	6,152	Пропозиції щодо підтримки та розвитку вітчизняних промисловців під час воєнного стану	Український союз промисловців і підприємців 17.07.2023 р.	У подальшому розробленні планів відновлення економіки України у повоєнний період

1	2	3	4	5	6	7	8
		Н.В. Осадча; І.Ю. Підричева; О.О. Хандій; О.В. Панькова; І.П. Петрова; О.В. Лях; В.А. Нікіфорова; О.А. Богуцька; Н.В. Трушкіна; О.А. Чорна; О.С. Сердюк; О.Ю. Касперович; Г.В. Колеснікова; К. Радченко)					
5	III. Відомча тематика	Оцінювання потенціалу регіональних інноваційних екосистем для забезпечення повоєнного відновлення та структурної трансформації економіки промислових регіонів України на засадах смарт-спеціалізації (В.І. Ляшенко; І.Ю. Підричева; Г.З. Шевцова; В.А. Омеляненко; А.І. Землянін; чл.-кор. НАН України С.І. Князев)	Удосконалення методичних підходів до оцінювання регіональних інноваційних екосистем з точки зору трансферу технологій	6,152	Сприятиме вдосконаленню стратегічного планування відновлення і трансформації економіки промислових регіонів у сучасних і повоєнних умовах	Агенція регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції» 29.06.2023 р.; Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації 11.07.2023 р.; Придніпровський науковий центр НАН України і МОН України 10.07.2023 р.;	При підготовці стратегічних планів і програм відновлення економіки промислових регіонів від наслідків війни

1	2	3	4	5	6	7	8	
						<p>Департамент економічного розвитку та зовнішньоекономічної діяльності Луганської обласної державної адміністрації</p> <p>11.07.2023 р.;</p> <p>Есманська селищна рада Шосткінського району Сумської області</p> <p>04.07.2023 р.</p>		
6	III. Відомча тематика	Відновлення громад шляхом переробки відходів, що утворилися внаслідок руйнувань (М.О. Солдак)	Аналітичний супровід діяльності Українського союзу промисловців і підприємців, Міністерства економіки України	6,152	Реалізація пропозицій щодо створення за принципами міжнародно-публічно-приватного партнерства Міжнародного фонду управління відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель і споруд унаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт із ліквідації їх наслідків,	Міністерство економіки України	22.12.2023 р.	У діяльності Міністерства економіки України, зокрема під час опрацювання програм підтримки інноваційної діяльності, спрямованих на відновлення України

1	2	3	4	5	6	7	8
					як постійного інституту фінансування заходів щодо управління відходами, дозволить поліпшити стан довкілля та якість життя населення		
7	III. Відомча тематика	Науково-практичні рекомендації щодо гармонізації державної статистики України у сфері інновацій та цифровізації зі статистичними стандартами ЄС (чл.-кор. НАН України С.І. Князев; І.Ю. Підричєва; Г.З. Шевцова)	Забезпечення однорідності, порівнянності, доступності та чіткості статистичної інформації у сфері інновацій та цифровізації, яка надається статистичними службами України та ЄС	6,152	Сприятиме узгодженості державної та регіональної статистичних систем України між собою та їх поступової гармонізації зі статистичними стандартами ЄС	Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України 28.09.2023 р.; Державна служба статистики України 18.10.2023 р.	При підготовці змін і доповнень до законодавчих актів у сфері інноваційного та цифрового розвитку економіки
8	III. Відомча тематика	Теоретичні засади фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості (чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова; В.Д. Чекина)	Аналітичний супровід діяльності Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України; Торгово-промислової палати України; Українського союзу промисловців і підприємців	3,251	Підвищення результативності механізмів фінансового забезпечення і стимулювання розвитку смарт-промисловості	Український союз промисловців і підприємців 21.07.2023 р.; Торгово-промислова палата України 27.07.2023 р.	У законотворчій діяльності при обґрунтуванні проектів нормативних актів щодо фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості

1	2	3	4	5	6	7	8
9	III. Відомча тематика	Цифровізація як чинник забезпечення стійкості (резильєнтності) соціально-трудої сфери та формування умов повоєнного відновлення України (О.Ф. Новікова; Н.А. Азьмук)	Аналіз потреби та можливості забезпечення стійкості (резильєнтності) соціально-трудої сфери в глобальному та національному вимірі. Обґрунтування науково-практичних підходів до визначення категоріального апарату стійкості та резильєнтності соціально-трудої сфери. Аналіз міжнародного досвіду вимірювання резильєнтності ринку праці та місця України в оцінках стійкості ринку праці	2,616	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Верховної Ради України, центральних органів виконавчої влади, громадських організацій працівників та роботодавців	Рада національної безпеки і оборони України 27.09.2023 р.	Урахування напрямів посилення резильєнтності соціально-трудої сфери в процесі формування нових стратегічних документів, спрямованих на повоєнне відновлення України, а також актуалізації чинних стратегічних документів (Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року; Національної економічної стратегії на період до 2030 року, Стратегії людського розвитку України на період до 2025 року та ін.)
10	III. Відомча тематика	Оцінка втрат та і збалансованості соціально-трудої сфери, обумовлених наслідками війни, та можливості їх подолання: науково-методичні та стратегічні засади (О.Ф. Новікова; Я.В. Остафійчук; Л.Л. Шамілева; Я.Є. Красуліна)	Оцінка розбалансованості соціально-трудої сфери і втрат, обумовлених наслідками війни, та обґрунтування стратегічних напрямів їх подолання	2,616	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Верховної Ради України, центральних органів виконавчої влади, громадських організацій працівників та роботодавців	Федерація професійних спілок України 17.07.2023 р.	Використання матеріалів планується під час напрацювання програм і стратегій соціального відновлення та подальшого розвитку ринку праці, зокрема при актуалізації Програми гідної праці для України на 2020-2024 роки, з метою викоринення бідності серед населення, зростання

1	2	3	4	5	6	7	8
							якості та рівня життя працівників, скорочення нерівності у суспільстві, мінімізації соціально-економічних ризиків незахищеності працівників та членів їх сімей, які загострюються внаслідок воєнної агресії РФ
11	III. Відомча тематика	Мобілізаційна економіка в Україні: огляд державних пріоритетів і розвиток бізнесу (Н.Ю. Брюховецька; І.П. Булеєв; О.А. Чорна)	Аналітичний та інформаційний супровід діяльності Департаменту економіки Донецької обласної військової адміністрації; Департаменту економіки та цифровізації Київської обласної військової адміністрації; Міністерства економіки України; Директорату регіональної політики Міністерства розвитку громад та територій України; Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку; Українського союзу промисловців і підприємців	1,570	Обґрунтовано, що запровадження мобілізаційної економіки на умовах співробітництва уряду, бізнесу, громадянського суспільства під час воєнного стану в Україні дозволить більш ефективно концентрувати зусилля на вирішенні традиційних (економіки простих речей) та нових завдань, що потребує посиленого державного координування у надзвичайних ситуаціях для забезпечення оборонної, продовольчої, економічної, соціальної безпеки країни	Київська обласна військова адміністрація 03.04.2023 р.; Донецька обласна державна адміністрація 13.04.2023 р.	При розробленні програмних документів, спрямованих на збереження та відновлення економічного потенціалу регіону і планування подальшого розвитку Донецької області

Дані про досягнення результативних показників за бюджетною програмою 6541230 у 2023 році

№ з/п	Показники	Кількість	Обсяг фінансування, тис. грн
1	2	3	4
	I. Заграт		
1	Кількість виконуваних пріоритетних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок науковими підрозділами категорії А (перший напрям використання коштів за бюджетною програмою), всього, у т.ч.:	-	-
1.1	фундаментальні наукові дослідження	-	-
1.2	прикладні наукові дослідження	-	-
2	Кількість створених на конкурсних засадах дослідницьких лабораторій (груп) молодих вчених	1	X
3	Кількість наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, які проводяться дослідницькими лабораторіями (групами) молодих вчених	1	600,000
4	Кількість спільних міжнародних наукових досліджень, які проводяться на конкурсній основі	-	-
5	Проведено ремонтів існуючого наукового обладнання (поточні видатки)	X	0,000
6	Придбано новітнє та модернізовано існуюче наукове обладнання (капітальні видатки)	X	0,000
7	Кількість придбаного новітнього обладнання та комплектуючих для модернізації існуючого наукового обладнання	0	X
8	Кількість придбаних комплектуючих та витратних матеріалів для ремонту наукового обладнання	0	X

1	2	3	4
	II. Продукту		
1	Кількість публікацій з новими важливими результатами, які відповідають міжнародним стандартам високого рівня, в наукових виданнях, всього, у т.ч.:	12	X
1.1	в іноземних наукових виданнях	10	X
2	Кількість завершених науковими підрозділами категорії А пріоритетних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, всього, у т.ч.:	-	-
2.1	результати яких перевищують кращі світові аналоги	-	-
3	Кількість завершених завдань за спільними міжнародними проектами	-	-
4	Кількість створеної новітньої науково-технічної продукції (нових видів виробів, технологій, матеріалів, сортів рослин, методів, теорій та ін.), всього, у т.ч.:	11	X
4.1	при виконанні наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок науковими підрозділами категорії А	-	X
5	Кількість упровадженої новітньої науково-технічної продукції (нових видів виробів, технологій, матеріалів, сортів рослин, методів, теорій та інше), всього, у т.ч.:	3	X
5.1	при виконанні наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок науковими підрозділами категорії А	-	X
6	Кількість заявок на видачу охоронних документів, поданих до патентних відомств	-	X

V. КООРДИНАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗВ'ЯЗКИ З ОСВІТОЮ, РОБОТА З НАУКОВОЮ МОЛОДДЮ

Координаційна діяльність інституту здійснюється через:

спрямування результатів фундаментальних і прикладних досліджень на задоволення соціальних, економічних, екологічних потреб і вимог, досягнення інноваційного розвитку країни;

розвиток різних форм наукової співпраці (у тому числі міжнародної) з державними структурами національного рівня, неурядовими та громадськими організаціями, установами й організаціями системи вищої освіти для розв'язання складних наукових проблем, упровадження результатів фундаментальних, прикладних досліджень і розробок;

залучення до навчально-виховного процесу співробітників установи;

організацію наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій.

Інститут є провідною науково-дослідною установою НАН України, яка спеціалізується на системних і комплексних дослідженнях динаміки ситуації у сфері промислового виробництва України та світу. Тому інститут співпрацює з державними структурами національного рівня, міністерствами та відомствами. Так, у звітному році тісна співпраця відбувалася з:

Радою національної безпеки і оборони України;

Міністерством економіки України;

Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України;

Державною службою статистики України.

У грудні звітного року акад. НАН України О.І. Амоша та чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова взяли участь у зустрічі Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України Юлії Свириденко з науковцями.

Протягом року науковці входили до складу робочих груп з підготовки нової редакції законодавчих документів. Так, к.соц.н. О.В. Панькова та О.Ю. Касперович входили до складу робочої групи з підготовки проекту Закону України «Про соціальний діалог» (нова редакція) відповідно до євроінтеграційних вимог, організованої Національною службою посередництва і примирення України.

Фахівці інституту залучались як експерти до роботи державної установи «Національний фонд досліджень України»:

д.е.н. В.В. Микитенко здійснювала рецензування, узагальнення та науково-технічну експертизу наукового проєкту, поданого на конкурс 2022.01 «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди» на тему «Створення виробництва синтетичного рідкого палива з вугілля в Україні у воєнний та повоєнний періоди»;

д.е.н. О.Ф. Новікова проводила наукову експертизу проєкту 2022.02/0023 «Оплата праці як механізм збереження людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі» конкурсу 2022.02 «Кембридж – НФДУ 2022. Індивідуальні гранти на проведення досліджень (розробок) для українських вчених (за підтримки Кембриджського університету, Велика Британія)».

Координація наукових досліджень і співробітництво з *регіональними владними структурами* посідає важливе місце в діяльності інституту.

Протягом року науковці входили до складу робочих груп з розроблення стратегій розвитку регіонів. Так, у 2023 р. д.е.н. І.П. Булеєв увійшов до складу координаційної групи Донецької обласної державної адміністрації за напрямом «Економіка».

Співробітники інституту надсилали пропозиції щодо забезпечення повоєнного відновлення та структурної трансформації економіки регіонів і отримали схвальні відгуки від Донецької, Луганської, Київської та Харківської обласних державних адміністрацій.

Інститут надає науково-інформаційні матеріали та експертні висновки *неурядовим і громадським організаціям*: Українському союзу промисловців і підприємців, Торгово-промисловій палаті України, Федерації професійних спілок України.

Так, у 2023 р. інститут продовжив активну співпрацю з Українським союзом промисловців і підприємців (УСПП) у рамках дії Меморандуму про співробітництво між Національною академією наук України та Українським союзом промисловців і підприємців.

Протягом року на замовлення УСПП або з власної ініціативи відповідно до плану науково-дослідних робіт співробітниками інституту було направлено наукові матеріали, які містять результати досліджень щодо сучасних проблем промислового розвитку України, зокрема:

висновки і пропозиції щодо нових підходів до співпраці публічного та приватного секторів і міжнародних організацій у воєнний та повоєнний час;

пропозиції щодо відновлення та трансформації підприємницького сектору економіки України від наслідків війни;

пропозиції на виконання рішення Робочої групи з підготовки засідання Антикризого штабу 22.08.2023 р. у частині підготовки нормативних актів щодо відновлення та трансформації підприємницького сектору економіки України від наслідків війни;

пропозиції щодо сприяння розвитку переробної промисловості, її інноваційної та експортної складових в умовах євроінтеграції;

пропозиції щодо використання потенціалу DІY для забезпечення економічної резильєнтності регіонів України;

пропозиції щодо підтримки та розвитку вітчизняної промисловості для задоволення першочергових потреб держави під час воєнного та повоєнного стану;

узагальнення зарубіжного досвіду фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості;

теоретичні засади фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості;

пропозиції щодо організації зовнішньоекономічної логістичної діяльності аграрних та агропереробних підприємств у воєнний період;

професійно-кваліфікаційні диспропорції ринку праці як перешкода для структурної трансформації підприємницького сектору України в сучасних та повоєнних умовах;

пропозиції щодо розвитку промисловості до засідання Антикризого штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану (27 вересня 2023 року);

бюджетне забезпечення сталого розвитку просторових утворень в умовах євроінтеграції: досвід Польщі для України.

У 2023 р. співробітники інституту неодноразово були залучені за запрошенням до участі у заходах, які були організовані УСПП:

засідання Антикризого штабу (АШ) стійкості економіки в умовах воєнного стану, Правління УСПП щодо рекомендацій за підсумками слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань економічного розвитку на тему «План відновлення та розвитку України від наслідків війни», збереження трудового потенціалу як головного соціального чинника економічного відновлення (27.04.2023 р.);

засідання Антикризогового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану, Правління УСПП щодо ресурсного забезпечення економічного відновлення: удосконалення грошово-кредитної, монетарної політики, забезпечення доступу бізнесу до кредитування в умовах фізичних втрат засобів виробництва та виснаження власних резервів унаслідок російської агресії за участю представників Верховної Ради України, Національного банку України, Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів державної влади, громадських організацій та бізнесу (08.06.2023 р.);

засідання Антикризогового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану, Правління УСПП щодо забезпечення пріоритетного розвитку переробної промисловості у процесі відновлення від наслідків війни, визначення нагальних потреб функціонування індустріальних парків, зокрема профільних, з метою підвищення рівня технологій у виробництві, глибокої переробки сировини, використання інструментів державно-приватного партнерства, локалізації в публічних закупівлях за участю представників Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів державної влади, громадських організацій та бізнесу (07.09.2023 р.).

засідання Антикризогового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану, Правління УСПП щодо нагальних потреб забезпечення виробничої потужності промисловості будівельних матеріалів у контексті Плану відновлення України від наслідків війни (Указ Президента України № 266/2022) за участі представників Верховної Ради України, центральних органів виконавчої влади, наукових установ, структурованих об'єднань та організацій промисловців, підприємців, роботодавців, галузевих асоціацій виробників будматеріалів, профспілок (27.10.2023 р.);

засідання Антикризогового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану, Правління УСПП, присвячене розгляду підсумків соціально-економічного розвитку країни в умовах другого року повномасштабної війни, а також пріоритетам діяльності АШ (27.12.2023 р.).

Інститут здійснює координаційну діяльність із *закладами системи вищої освіти* для розв'язання складних наукових проблем, упровадження результатів фундаментальних, прикладних досліджень і розробок; залучення до навчально-виховного процесу співробітників установи; організацію наукових, науково-практичних,

науково-методичних семінарів, конференцій. Творче співробітництво реалізовувалося за такими напрямками: здійснення наукових досліджень (у НДР інституту беруть участь науковці ЗВО); участь у навчальному процесі (викладання, проходження практики, управління дипломними проєктами, дисертаціями); підвищення в інституті кваліфікації викладачів; захист дисертацій у спеціалізованій вченій раді; створення навчальних посібників; допомога в публікації наукових праць викладачів (див. форму V-I).

Співпраця інституту із закладами вищої освіти здійснювалася на підставі договорів про наукове співробітництво. У звітному році інститутом було укладено два договори про співробітництво (з Луцьким національним технічним університетом і Київським національним університетом технологій та дизайну).

У поточному році продовжили функціонування філії інституту у Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка, Класичному приватному університеті м. Запоріжжя. Здійснюються науково-дослідні роботи економічного спрямування разом із громадською спілкою «Міжнародний центр досліджень соціально-економічних проблем модернізації та розвитку кооперації» (спільно з Полтавським університетом економіки і торгівлі Укоопспілки України).

У 2023 р. співробітники інституту залучалися до організації наукових заходів в освітніх установах: д.е.н. І.П. Булеєв був членом в оргкомітеті Міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики», що проводилася спільно Харківським національним економічним університетом ім. С. Кузнеця та Науково-дослідним центром індустриальних проблем розвитку НАН України (м. Харків, 24.11.2023 р.).

Співробітники інституту очолюють структурні підрозділи закладів вищої освіти, здійснюють навчально-виховну та методичну діяльність. Акад. НАН України О.І. Амоша є директором Навчально-наукового інституту економіки промислового розвитку НАН України та МОН України. Д.е.н. О.О. Хандій очолює кафедру публічного управління, менеджменту та маркетингу в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля, д.е.н. М.Є. Рогоза є завідувачем кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» МОН України (м. Полтава).

Фахівці інституту протягом року були залучені до навчального процесу.

Залучались як стейкхолдери:

д.е.н. Н.Ю. Брюховецька – до акредитації PhD у Національному авіаційному університеті, м. Київ;

О.А. Богуцька – до розроблення освітньо-професійної програми «Підприємництво та торгівля» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» у галузі знань 07 «Управління і адміністрування» у Приватному вищому навчальному закладі «Донецький університет економіки та права», Бахмут-Луцьк.

Науковці працювали викладачами у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (дисципліни: «Управління персоналом», «Стратегічне управління», «Самоменеджмент», «Лідерство, організаційна поведінка та розвиток», «Економіка підприємства та мікроекономіка»); Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (дисципліни: «Аналітика в публічному управлінні», «Міжнародні інститути та стратегії розвитку», «Інструментальні засоби аналізу економічних даних», «Методологія системного підходу та бізнес аналізу інформації», «Моделювання економічних процесів та аналітика готельно-ресторанного бізнесу»); Бізнес-школі КРОК Університету «КРОК» (дисципліна «Digital маркетинг»).

Д.е.н. Н.А. Азьмук обіймає посаду професора Черкаського державного бізнес-коледжу та викладає дисципліни: «Економіка праці й соціально-трудові відносини», «Менеджмент». Д.е.н. С.С. Турлакова є професором кафедри цифрових технологій і проектно-аналітичних рішень ЗВО «Технічний університет «Метінвест політехніка» (м. Запоріжжя); професором кафедри економічної кібернетики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Співробітники інституту входили до складу державних екзаме-наційних комісій:

д.е.н. О.О. Хандій – Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля;

к.е.н. Т.Ю. Коритько – Донбаська національна академія будівництва та архітектури;

к.е.н. М.О. Солдак – Київський національний університет технологій та дизайну.

До складу спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій при закладах вищої освіти у звітному році входили провідні співро-

бітники інституту: акад. НАН України О.І. Амоша (Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»); д.е.н. Н.В. Осадча (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро); д.е.н. Ю.М. Харазішвілі (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»).

Співробітники відділу проблем перспективного розвитку паливно-енергетичного комплексу надавали до НАЗЯВО висновки за результатами детальної експертизи, рецензування та акредитації освітніх програм:

висновки за результатами детальної експертизи, рецензування та акредитації ІІД 5256, Житомирський державний університет імені Івана Франка, ОП «Маркетинг» за першим рівнем вищої освіти;

висновки за результатами детальної експертизи й рецензування освітніх і навчальних програм та акредитації спеціальності «менеджмент» ОКР «бакалавр» і «магістр» ЄДЕБО 5433, Житомирський державний університет імені Івана Франка, ОП «Менеджмент»;

висновки за результатами детальної експертизи, рецензування та акредитації ОПП «Менеджмент» ID 51662, Київський університет інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»;

У звітному році здійснювалося співробітництво з *установами галузевих академій*. Так, д.е.н. В.В. Микитенко проводила рецензування та техніко-економічну експертизу наукового проекту «Організаційно-економічний механізм розвитку енергоефективності в контексті екологічної безпеки», підготовленого науково-організаційним відділом Інституту агроєкології та природокористування НААН України.

Інститут тісно співпрацює з *установами НАН України* в рамках реалізації спільних наукових досліджень, підготовки аналітичних матеріалів, організації наукових заходів, захистів дисертаційних робіт.

Так, співробітники інституту брали участь у дослідженнях, які проводяться іншими установами Відділення економіки НАН України в рамках бюджетної програми «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок» за напрямом «Стійкий (резильєнтний) розвиток вітчизняної економіки у воєнний і повоєнний періоди» (2023-2024 роки):

акад. НАН України О.І. Амоша, д.е.н. Д.Ю. Череватський – ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»;

д.е.н., проф. О.Ф. Новікова, д.е.н. Д.Ю. Череватський – Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України;

д.е.н. І.Ю. Підоричева та д.е.н. В.І. Ляшенко – ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»;

к.е.н. М.О. Солдак – ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова».

У звітному році д.е.н. Д.Ю. Череватським опубліковано у спів-авторстві із заступником директора Інституту теплоенергетичних технологій НАН України д.е.н. І.А. Вольчиним результати спільного дослідження щодо створення холдингів атомних електростанцій та/або відновлюваних джерел енергії з виробниками аміаку на основі циркулярної економіки в зарубіжному монографічному виданні.

Інститутом спільно з Академією економічних наук України видається журнал «Вісник економічної науки України», з Луганським національним університетом імені Тараса Шевченка – журнал «Економічний вісник Донбасу», з Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка» – журнал «Економічний вісник НГУ».

Багато фахівців інституту брали участь у роботі редакційних рад та колегій наукових журналів і систематичних збірників наукових праць закладів освіти та науки:

науково-практичний журнал «Економіка промисловості» (Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ) – акад. НАН України О.І. Амоша; чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова; к.е.н. Р.В. Покотиленко; д.е.н., проф. В.П. Антонюк; д.е.н., проф. І.П. Булеєв; д.е.н., проф. Н.Ю. Брюховецька; д.е.н., проф. О.Ф. Новікова; д.е.н. Ю.М. Харазішвілі; д.е.н. Д.Ю. Череватський; к.е.н. М.О. Солдак;

науковий журнал «Економіка України» (Національна академія наук України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України») – акад. НАН України О.І. Амоша;

науковий журнал «Демографія і соціальна економіка» (Інститут демографії і соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України) – д.е.н., проф. О.Ф. Новікова;

збірник наукових праць «Соціально-трудова відносина: теорія та практика» (ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ) – д.е.н., проф. О.Ф. Новікова;

науковий журнал «Економічні горизонти» (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини) – докторант інституту В.А. Омеляненко;

науковий журнал «Проблеми економіки» (Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України, м. Харків) – д.е.н., проф. І.П. Булеєв;

науковий журнал «Економічний вісник Національного гірничого університету» (НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ) – акад. НАН України О.І. Амоша, чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова; д.е.н., проф. І.П. Булеєв;

науковий журнал «Журнал європейської економіки» (Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль) – д.е.н. Н.А. Азьмук, д.е.н. І.Ю. Підоричева, д.е.н. В.А. Омеляненко, к.соц.н. О.В. Панькова;

науковий журнал «Економічний вісник Донбасу» (Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Старобільськ, Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ) – к.е.н. Н.В. Трушкіна (головний редактор), академік НАН України О.І. Амоша (голова редакційної ради), д.е.н., проф. І.П. Булеєв; д.е.н., проф. В.І. Ляшенко, д.е.н., проф. Ю.З. Драчук; д.е.н. О.О. Хандій; д.е.н. Н.В. Осадча; д.е.н. Г.З. Шевцова; д.е.н. В.А. Омеляненко;

науковий журнал «Вісник економічної науки України» (Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ, Академія економічних наук України, м. Київ) – чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова (головний редактор), акад. НАН України О.І. Амоша (голова редакційної ради), д.е.н., проф. В.І. Ляшенко (відповідальний секретар), д.е.н., проф. Н.Ю. Брюховецька, д.е.н. Ю.М. Харазішвілі, к.е.н. Н.В. Трушкіна;

науковий журнал «Економіка та право» (ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України») – д.е.н. М.В. Мельникова;

збірник наукових праць «Управління економікою: теорія та практика. Чумаченківські читання» (Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ) – д.е.н. О.О. Хандій, д.е.н., проф. В.І. Ляшенко, д.е.н. Ю.М. Харазішвілі, д.е.н. Г.З. Шевцова, д.е.н., проф. В.П. Антонюк, к.е.н. М.О. Солдак, д.е.н. І.Ю. Підоричева, к.е.н. О.А. Богущька, к.соц.н. О.В. Панькова;

науковий журнал «Вісник Донбаської державної машинобудівної академії» (Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ) – д.е.н., проф. І.П. Булеєв;

науковий вісник ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (серія: «Економічні науки») (Полтавський університет економіки і торгівлі) – д.е.н. М.Є. Рогоза.

У звітному році учені інституту не залучалися як опоненти до захистів дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів докторів і кандидатів наук. Було надано 2 відгуки на автореферати на здобуття наукових ступенів докторів і кандидатів наук до спеціалізованих вчених рад освітніх і науково-дослідних установ України.

Робота з науковою молоддю

У звітному році в інституті продовжувалася конструктивна співпраця адміністрації, вченої ради та ради молодих учених з метою розширення потенціалу молодих науковців. Так, на базі Інституту економіки промисловості НАН України спільно з Радою молодих учених та спеціалістів проводиться постійно діючий *науково-практичний семінар з методології стратегування та оргпроекування* під керівництвом д.е.н., ст. дослідника О. Вишневського, який є важливою платформою для обговорення ідей та результатів наукових досліджень. Основна мета цього заходу – сприяти обміну досвідом, узагальненню практичного досвіду та наукових досягнень, а також розвивати мережу зв'язків між молодими вченими, що сприяє їхньому професійному зростанню і вирішенню актуальних проблем економіки промисловості. У рамках науково-практичного семінару з методології стратегування та оргпроекування молоді вчені інституту активно брали участь у розробленні пропозицій для формування проєкту Концепції промислової політики України до 2030 року.

В Інституті економіки промисловості НАН України регулярно проводилися *науково-методичні семінари для здобувачів ступеня доктора філософії* під керівництвом д.е.н., ст. дослідника О. Вишневського, які відіграють значну роль у підготовці молодих дослідників до здійснення якісних дисертаційних досліджень. Науково-методичні семінари спрямовані на надання допомоги здобувачам ступеня доктора філософії у вивченні методик, прийомів та підходів, необхідних для успішного виконання наукових робіт. Семінари зазвичай охоплюють широкий спектр тем, включаючи методи

наукових досліджень, аналіз літератури, структурування та оформлення дисертаційних робіт, підбір джерел інформації, етичні аспекти досліджень тощо. Це дозволяє аспірантам отримати необхідні інструменти та знання для успішного виконання дисертацій. Крім теоретичних аспектів, такі семінари часто надають можливість практичного застосування набутих знань через розв'язання завдань, дискусії над конкретними тематичними дослідженнями та обговорення реальних викликів, з якими можуть зіткнутися аспіранти у процесі написання робіт.

З травня 2023 року в Інституті економіки промисловості НАН України за ініціативи Ради молодих вчених розпочав діяльність *Економтеоретичний кіноклуб*, що має на меті формування простору для консолідації представників спільноти, які цікавляться економікою та осмислюють економічну сутність соціальних процесів, відображених у кіномистецтві, під керівництвом д.е.н., ст. дослідника О. Вишневського та к.е.н., ст. дослідника І. Петрової. Результати роботи *Економтеоретичного кіноклубу*, висвітлені в журналі «Економіка промисловості», свідчать про активну участь молодих учених у цьому проєкті. Протягом 2023 р. було проведено 26 засідань, де молоді дослідники брали участь в обговоренні фільмів із позицій економічної теорії та практики.

Інформацію про заходи щодо залучення та закріплення наукової молоді, які реалізуються в науковій установі, наведено у формі XIII-2.

Інформація про участь молодих учених установи в міжнародному співробітництві: участь у міжнародних проєктах та заходах, стажування, гранти.

Молоді вчені д.е.н., ст. дослідник В. Омеляненко (академічний координатор) та д.е.н. І. Підоричева (виконавиця) спільно з іншими учасниками реалізують проєкт Модуль Жан Моне «Europeanization of industrial economics doctoral programs in Ukraine: research quality and adaptive management (EUDOCIND, 101085263 – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH)» (01.01.2023 р. – 31.12.2025 р.), спрямований на сприяння досконалості у викладанні та наукових дослідженнях індустріальної політики ЄС в Україні.

Заступник директора з науково-організаційної роботи д.е.н., ст. дослідник О. Вишневський та с.н.с. сектору проблем інноваційно-інвестиційного розвитку промисловості д.е.н., ст. дослідник В. Омеляненко як запрошені експерти взяли участь у Модулі «Інформаційно-

цифровий розвиток для сталого майбутнього» Проекту програми ЄС «Еразмус+» «Implementation of European Union mechanisms for combating modern challenges and threats».

Д.е.н., с.н.с. В. Омеляненко отримав стипендію ЄС на реалізацію індивідуального дослідницького проекту, присвяченого вивченню європейського досвіду у сфері інституційних трансформацій для реалізації інноваційної політики. У червні 2023 р. у межах дослідницької стипендії ЄС для іноземних учених відвідав Естонський підприємницький університет прикладних наук Майнор. За підсумками візиту В. Омеляненко проаналізував досвід проектної діяльності Естонського підприємницького університету прикладних наук Майнор, особливості організації навчального процесу з поєднанням досліджень, взяв участь у семінарі зі здобувачами вищої освіти та науковому семінарі, визначив перспективи подальших досліджень у сфері смарт-інфраструктури, підготував тематичну публікацію для участі в конференції в Естонії.

Д.е.н., ст. дослідник О. Вишневський взяв участь у Paris School Of Economics Summer School programs «MACROECONOMICS - Understanding macroeconomic fluctuation program» (19.06.2023 р. – 23.06.2023 р.); Paris School of Economics Summer School programs «INDUSTRIAL ORGANIZATION – Applied platform economics program» (26.06.2023 р. – 30.06.2023 р.).

Д.е.н. І. Підоричева взяла участь у «Interactive Technologies of Blended Learning in the Training of Masters and Doctors of Philosophy (PHD) in the Countries of the European Union and Ukraine».

Інститут економіки промисловості НАН України
Окремі чисельні показники співпраці
з вищими навчальними закладами й установами
Міністерства освіти і науки України

1.	Кількість договорів про співробітництво, які були укладені між науковою установою та закладами вищої освіти:	
	загальна кількість на 31.12.2023	30
	укладених у звітному році	2
	<i>Луцький національний технічний університет. Договір про співпрацю. Строк дії – п'ять років</i> <i>Київський національний університет технологій та дизайну. Договір про співпрацю. Строк дії – п'ять років</i>	
2.	Кількість створених спільно з закладами вищої освіти:	
	<i>філій кафедр</i>	
	загальна кількість на 31.12.2023 р.	-
	створених у звітному році	-
	_____	
	<i>(назва та філії кафедри, створеної у звітному році)</i>	
	<i>факультетів</i>	
	загальна кількість на 31.12.2023 р.	-
	створених у звітному році	-
	_____	
	<i>(назва закладу вищої освіти та факультету або його філії, створених у звітному році)</i>	
	<i>лабораторій</i>	
	загальна кількість на 31.12.2023 р.	1
	створених у звітному році	-
_____		
<i>(назва закладу вищої освіти та лабораторії, створеної у звітному році)</i>		
<i>інших спільних структур (інститутів, центрів, осередків тощо)</i>		
загальна кількість на 31.12.2023 р.	3	
створених у звітному році	-	
_____		
<i>(назва закладу вищої освіти та спільної структури, створеної у звітному році)</i>		
3.	Кількість студентів закладів вищої освіти, які у 2022/2023 навчальному році проходили магістерську підготовку у спільних науково-навчальних структурах, що функціонують на базі наукової установи та зазначені у п. 2 цієї таблиці	
	-	

	Кількість студентів закладів вищої освіти, які у 2023/2024 навчальному році проходять магістерську підготовку у спільних науково-навчальних структурах, що функціонують на базі наукової установи та зазначені у п. 2 цієї таблиці (додатково на окремих аркушах вказати назви спеціальностей та спеціалізацій, з яких здійснювалася підготовка магістрів)	-
4.	Кількість наукових тем і проєктів, які у звітному році розроблялися спільно з вченими-освітянами	4
5.	Кількість учених наукової установи, які у звітному році працювали викладачами в системі освіти, всього	4
	у тому числі: академіків НАН України	-
	членів-кореспондентів НАН України	-
	очолюють: кафедри	1
	факультети	-
6.	Кількість вчених-освітян, які у звітному році входили до складу спеціалізованої вченої ради при науковій установі	4
7.	Кількість вчених наукової установи, які у звітному році входили до спеціалізованих рад при закладах вищої освіти	3
8.	Кількість студентів, які у звітному році виконували в науковій установі дипломні роботи	6
9.	Кількість студентів, які у звітному році проходили практику в науковій установі	8
10.	Кількість фахівців із повною вищою освітою, які прийняті на роботу у звітному році :	5
	з них у шкільні роки займалися в гуртках Малої академії наук учнівської молоді	-
11.	Кількість опублікованих спільно з освітянами у звітному році монографій	-
12.	Кількість опублікованих у звітному році :	-
	підручників для вищої та середньої школи	-
	навчальних посібників для вищої та середньої школи	1
13.	Кількість наукових співробітників і викладачів закладів вищої освіти і установ МОН, які у звітному році підвищували кваліфікацію в науковій установі	-
14.	Кількість дисертаційних робіт науковців-освітян, захищених у звітному році на спеціалізованій вченій раді при науковій установі, всього	-
	у тому числі: на здобуття ступеня доктора наук	-
	на здобуття ступеня кандидата наук	-
	на здобуття ступеня доктора філософії	-

VI. КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, З'ЇЗДИ ТОЩО

У 2023 р. інститут виступав організатором і співорганізатором міжнародної конференції та семінарів.

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (у т.ч. з-за кордону)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
1	2	3	4	5	6
XV Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми, пріоритети та перспективи сталого розвитку в XXI столітті»	Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Інститут економіки промисловості НАН України, Хмельницький національний університет, Комратський державний університет, Державний економічний університет у Познані, НПП «Подільські Товтри»	11 травня 2023 р.	У зміненому форматі	18	Обговорено інноваційні пріоритети сучасного економічного розвитку в умовах воєнної агресії; питання цифровізації як чинника повоєнної відбудови економіки та суспільства; проблеми сталого розвитку України та регіонів: соціальний, економічний, екологотехнологічний та природно-ресурсний аспекти; збереження людського та трудового потенціалу України в умовах національних та глобальних викликів; проблеми і перспективи розвитку підприємств і підприємництва в умовах трансформації бізнес-середовища; історичний досвід лібералізації підприємницького середовища як чинника повоєнного відновлення
IV Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційна діяльність в	Університет Лодзі (Польща)	14 червня 2023 р.	Лодзь, дистанційна форма (MS Teams)	25	Поширення міждисциплінарних знань і результатів поточних досліджень у широких галузях соціальних наук. Дослідницька та

1	2	3	4	5	6
менеджменті та маркетингу в міждисциплінарній, мультикультурній та міжнародній перспективі» (IV Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Badawczo-Praktycznej «Innowacyjne działania w zarządzaniu i marketingu w perspektywie interdyscyplinarnej, wielokulturowej i międzynarodowej»)					практична мета полягає у встановленні міжкультурних, міжнародних та міждисциплінарних зв'язків для співпраці у сфері спільних досліджень та їх практичного застосування
Міжнародний форум «Безпечна, комфортна та спроможна територіальна громада»	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	11-13 жовтня 2023 р.	м. Дніпро, змішаний формат	10	Розглянуто широкий спектр питань щодо особливостей функціонування економіки, енергетики, гірничої промисловості, сфери будівництва цивільних і промислових (міських) споруд, відновлення та будівництва доріг, розв'язання проблем екології, організації освітнього процесу, управління громадою в надзвичайних ситуаціях, перш за все, під час бойових дій, в умовах постійної воєнної загрози та в майбутньому повосенному періоді

1	2		4	5	6
III Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи ренесансу HR-інжинірингу, економіки і бізнесу за умов конвергенції України з ЄС у рамках європейської інтеграції»	Хмельницький національний університет за участі Академії економічних наук та 10 національних університетів України	16-17 листопада 2023 р.	Змішаний формат	12	Обговорено питання трудового, економічного, інноваційного, промислового, цифрового, освітнього, наукового розвитку, а також проблеми подолання загроз національній безпеці у трудовій сфері, формування умов стійкості (резильєнтності) соціально-трудової сфери, ринку праці, соціально-трудоких відносин, робочої сили
IX Всеукраїнська науково-практична конференція «Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні»	Українська академія друкарства, Львівський державний університет внутрішніх справ МВС України, Zakład Zarządzania Karpackiej Państwowej Uczelni w Krośnie, Львівський торговельно-економічний університет, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Подільський державний аграрно-технічний університет, Університет Короля Данила, Академія економічних наук України	23-25 листопада 2023 р.	м. Львів, змішаний формат	6	Обговорено проблеми розвитку підприємницьких структур як основа стабілізації національної економіки; економічної безпеки підприємницьких структур; соціально-економічного розвитку підприємств видавничо-поліграфічної галузі

Протягом 2023 р. на базі інституту продовжував роботу між-дисциплінарний науково-практичний семінар з проблем методології стратегування та оргпроекткування під керівництвом д.е.н. О.С. Вишневського.

Інформацію про заплановані на 2024 р. заходи, у яких установа є організатором або співорганізатором, наведено в таблиці.

Назва (назви заходів навести українською та англійською мовами)	Дата проведення	Місце проведення	Перелік співорганізаторів	Посилання на вебсайт Інституту або конференції
Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток інституцій держави для підтримки внутрішнього промислового виробництва» International scientific-practical conference «Development of state institutions to support domestic industrial production»	Травень 2024 р.	Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ	Академія економічних наук України	iie.org.ua

VII. СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

У 2023 р. інститут не подавав заявок і не отримував свідоцтва про реєстрацію прав інтелектуальної власності на службовий твір.

Інформація про створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності в попередні роки міститься у формі VII-1. Дані про працівника, на якого покладено обов'язки щодо підготовки документів для реєстрації об'єктів інтелектуальної власності, містяться у формі VII-7. Даних для заповнення форм VII-2, VII-3, VII-4, VII-5, VII-6 немає.

Причиною невідображення об'єктів права інтелектуальної власності, отриманих установою, у бухгалтерському обліку як нематеріальні активи, є те, що не встановлено оціночну вартість наукових творів, створених авторами при виконанні службових обов'язків для внутрішнього користування.

ФОРМА VII-1

Результати винахідницької роботи, створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності у 2023 р.*

№ з/п	Назва показників	Одиниця	Кількість			Примітка
			4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Подано заявок на реєстрацію винаходів, корисних моделей, промислових зразків, всього, у т.ч. до:	заявка	усього	КПКВК 6541030	КПКВК 6541230	
1.1.	уповноваженого органу у сфері інтелектуальної власності України:		-	-	-	
	- винаходи		-	-	-	
	- корисні моделі		-	-	-	
	- промислові зразки		-	-	-	
1.2.	патентних відомств нових незалежних держав (ННД)** (вказати яких)		-	-	-	
1.3.	патентних відомств інших іноземних країн (вказати яких)		-	-	-	
2.	Подано заявок на сорт рослин до уповноваженого органу у сфері сортів рослин України всього, у т.ч.:	заявка	-	-	-	
	- на реєстрацію прав на сорт з отриманням патенту		-	-	-	

1	2	3	4	5	6	7
	- на реєстрацію прав на поширення сорту з отриманням свідоцтва		-	-	-	
3.	Зареєстровано винаходів, корисних моделей, промислових зразків, всього, у т.ч. в:	реєстрація	-	-	-	
3.1.	уповноваженому органі у сфері інтелектуальної власності України:		-	-	-	
	- винаходи		-	-	-	
	- корисні моделі		-	-	-	
	- промислові зразки		-	-	-	
3.2.	патентних відомств ННД** (вказати яких)		-	-	-	
3.3.	патентних відомств інших іноземних країн (вказати яких)		-	-	-	
4.	Зареєстровано прав на сорт, всього, у т.ч. з видачею:	реєстрація	-	-	-	
	- патенту на сорт рослин		-	-	-	
	- свідоцтва про реєстрацію сорту		-	-	-	
5.	Укладено договорів на надання права користування ОПВ:	договір	-	-	-	
5.1.	Ліцензійний договір про надання виключної, одиночної ліцензії на використання винаходів, корисних моделей, промислових зразків:	договір	-	-	-	
	- в Україні					
	- в ННД (вказати яких)					
	- в інших країнах (вказати яких)					
5.2.	Ліцензійний договір про надання невиключної ліцензії на використання винаходів, корисних моделей, промислових зразків:	договір	-	-	-	
	- в Україні					
	- в ННД (вказати яких)					
	- в інших країнах (вказати яких)					
5.3.	Договір на передачу ноу-хау:	договір	-	-	-	
	- в Україні					
	- в ННД (вказати яких)					
	- в інших країнах (вказати яких)					
5.4.	Ліцензійний договір (авторській договір) на використання комп'ютерних програм, баз даних та інших об'єктів авторського права:	договір	-	-	-	
	- в Україні					
	- в ННД (вказати яких)					
	- в інших країнах (вказати яких)					
5.5.	Ліцензійні договори на використання торговельних марок:	договір	-	-	-	
	- в Україні					
	- в ННД (вказати яких)					
	- в інших країнах (вказати яких)					

1	2	3	4	5	6	7
5.6.	Ліцензійні договори на використання сортів рослин: - в Україні - в ННД (вказати яких) - в інших країнах (вказати яких)	дого- вір	-	-	-	
6.	Складено звітів про патентні дослідження	звіт	-	-	-	
7.	Подано заявок на реєстрацію торговель- них марок: - в Україні - в ННД (вказати яких) - в інших країнах (вказати яких)	заявка	-	-	-	
8.	Зареєстровано торговельних марок: - в Україні - в ННД (вказати яких) - в інших країнах (вказати яких)	реєст- рація	-	-	-	
9.	Кількість авторів заявок на винаходи, ко- рисні моделі, промислові зразки, сорти рослин	автор	-	-	-	
10.	Кількість зареєстрованих ОППВ установи, на які є чинні майнові права, засвідчені: - патентом на винаходи - патентом на корисні моделі - патентом (свідоцтвом) на промис- лові зразки - патентом на сорти рослин - свідоцтвом на сорти рослин - свідоцтвом на торговельні марки		-	-	-	
10 ¹	Кількість створених в науковій установі на- ступних ОППВ, на які є чинні майнові права - комп'ютерні програми - бази даних - інші об'єкти авторського права - комерційні таємниці - ноу-хау		17	17	-	
11.	Кількість об'єктів права інтелектуальної власності, створених в установі у звіт- ному році та попередніх роках, що вико- ристані у звітному році:		-	-	-	

1	2	3	4	5	6	7
11.1.	<p>винаходів, разом: в тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування; - використано установою при випуску та реалізації дослідної партії продукції та/або послуг; - використано у власній науковій діяльності установи. 		-	-	-	
11.2.	<p>корисних моделей, разом: в тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування; - використано установою при випуску та реалізації дослідної партії продукції та/або послуг; - використано у власній науковій діяльності установи. 		-	-	-	
11.3.	<p>промислових зразків, разом: в тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування; - використано установою при випуску та реалізації дослідної партії продукції та/або послуг; - використано у власній науковій діяльності установи. 		-	-	-	
11.4.	<p>торговельних марок, разом: в тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування; - використано установою при випуску та реалізації дослідної партії продукції та/або послуг; - використано у власній науковій діяльності установи. 		-	-	-	
11.5.	<p>ноу-хау, разом: в тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування; - використано установою при випуску та реалізації дослідної партії продукції та/або послуг; 		-	-	-	

1	2	3	4	5	6	7
	- використано у власній науковій діяльності установи.					
11.6.	сортів рослин, разом: в тому числі: - використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування; - використано установою при випуску та реалізації дослідної партії продукції та/або послуг; - використано у власній науковій діяльності установи.		-	-	-	
11.7.	комп'ютерних програм та баз даних, разом: в тому числі: - використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування; - використано установою при випуску та реалізації дослідної партії продукції та/або послуг; - використано у власній науковій діяльності установи.		-	-	-	
12.	Кількість наукових та інженерно-технічних працівників	особа	54	-	-	
13.	Кількість працівників підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності	особа	1	-	-	
14.	Прізвище виконавця, номер телефону, електронна пошта	Лях Ірина Іванівна	(044) 200 55 71	iilyakh@ukr.net		

ФОРМА VII-7

Працівники підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності*

	П.І.П	Посада	Примітки
Керівник підрозділу (контактна особа)	Лях Ірина Іванівна	головний економіст	(044) 200 55 71 lyakh@nas.gov.ua

VIII. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Результати здійснених у 2023 р. досліджень за бюджетною тематикою опубліковано в 3 монографіях обсягом 29,25 друк. арк. Інститутом видано 1 збірник наукових праць обсягом 13,94 друк. арк. **Усі вказані видання підготовлені за бюджетною програмою 6541030.** На базі ВД «Академперіодика» видано 4 номери журналу «Економіка промисловості». На базі інших установ видано: 4 номери журналу «Економічний вісник Донбасу» та 2 номери журналу «Вісник економічної науки України».

Монографії:

1. Економіка. Мельникова М., Бойченко М., Кочешкова І. Управління розвитком промислових територій: циркулярність, публічність, екологічність: монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті, 2023. 173 с. **(10,81 обл.-вид. арк.)**. ISBN 978-617-14-0049-8 (електронне видання).

Розглянуто теоретичні та прикладні аспекти управління розвитком промислових територій на засадах циркулярності, публічності, екологічності, у тому числі перехід до рециклінгу виробництва, організацію максимальної переробки вторинних ресурсів і мінімізації утилізації промислових відходів у відвалах; забезпечення прозорості прийняття рішень, інформованості та узгодження інтересів усіх учасників цього процесу; використання партиципативного бюджетування та краудфандингу; екомодернізацію виробничої, комунальної, логістичної та соціальної інфраструктури, а також їх можливі трансформації в період повоєнного відновлення економіки України.

Для працівників науково-дослідних установ, центральних, галузевих і місцевих органів управління, підприємств, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

2. Економіка. Вишневський О.С., Залознова Ю.С., Насирова С.В., Богуцька О.А., Ануфрієв М.Ю. Комплексна послуга щодо супроводу географічної диверсифікації та адаптації бізнесу: методологія та практика використання на прикладі системи торгово-промислових палат в Україні: монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті, ПРООН Україна, GIZ, ТПП України. Київ, 2023. 120 с. **(7,5 обл.-вид. арк.)**. ISBN 978-617-14-0100-6 (електронне видання).

Структура монографії передбачає рух від загального розуміння логіки формування консалтингових послуг щодо географічної

диверсифікації та адаптації бізнесу до розгляду детальних дій і застосування конкретних інструментів у межах кожного етапу надання послуг. Наведено формалізовані алгоритми надання комплексної послуги (пакета послуг) щодо супроводу релокації та адаптації бізнесу, а також скрипти, які можуть бути використані фахівцями в даній сфері.

Для підприємців, представників торгово-промислових палат та інших асоціацій бізнесу, консалтингової спільноти, науковців.

Монографію підготовлено в межах проекту ПРООН «Підтримка інклюзивного економічного розвитку в Україні шляхом поєднання сприяння експорту з регіональним розвитком і ЦСР», що фінансується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (Deutsche Gesellschaft für internationale Zusammenarbeit).

3. Економіка. Антонюк В.П., Залознова Ю.С. Людський капітал регіонів України: проблеми відтворення в умовах гібридної та повномасштабної війни як загроза для повоєнного відновлення країни / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2023. 175 с. *(10,94 обл.-вид. арк.)*. ISBN 978-617-14-0132-7 (електронне видання).

Дослідження містить аналіз динаміки основних параметрів та умов відтворення людського капіталу регіонів України. Відзначено значну диференціацію регіонів за обсягом і динамікою робочої сили та рівнем її професійної підготовки. Розрахунок інтегрального індексу динаміки людського капіталу регіонів за основними його компонентами (демографічним, фізіологічним, соціально-економічним та освітньо-професійним) засвідчив, що у 2018-2021 рр. в усіх регіонах України не забезпечувалося простого відтворення людських активів, абсолютна більшість регіонів перебувала в зоні загрозливого погіршення умов формування людського капіталу. Розглянуто проблеми людських активів регіонів під час гібридної та повномасштабної війни, систематизовано її негативні наслідки, які призвели до значного посилення регіональних диспропорцій в параметрах формування людського капіталу. Проаналізовано наслідки і загрози втрат людського капіталу для кадрового забезпечення повоєнного відновлення та модернізації регіональної економіки. Окреслено пріоритетні вектори державної та регіональної політики у сфері відтворення людського капіталу.

Для фахівців, науковців, освітян, держслужбовців, представників законодавчої та виконавчої влади, громадських об'єднань, профспілок і роботодавців.

Монографію підготовлено відповідно до науково-дослідної роботи Інституту економіки промисловості НАН України за темою «Стратегічні напрями смарт-спеціалізації промислових регіонів України» (номер держреєстрації 0121U114107).

Наукові журнали:

1. *Економіка промисловості*. У 2023 р. надруковано 4 номери: № 1 (101), № 2 (102), № 3 (103), № 4 (104).

2. *Економічний вісник Донбасу*. У 2023 р. надруковано 4 номери: № 1 (71), № 2 (72), № 3 (73), № 4 (74).

3. *Вісник економічної науки України*. У 2023 р. надруковано 2 номери: № 1 (44), № 2 (45).

Інститут є співзасновником наукового журналу «Економічний вісник Дніпровської політехніки».

У звітному році підготовлено та видано 1 збірник наукових праць.

1. Управління економікою: теорія та практика. Чумаченківські читання. 224 с. (13,94 обл.-вид. арк.). Тираж 300 прим. ISSN 2221-1187.

Розглянуто проблеми управління економікою на сучасному етапі. Узагальнено результати досліджень макроекономічних змін у національній економіці; формування передумов і напрямів підвищення ефективності державного управління економікою на макро-, мезо- та мікрорівнях; використання сучасних інструментів менеджменту для оптимізації діяльності господарюючих суб'єктів у галузях економіки.

Для науковців, аспірантів, фахівців промисловості, підприємств і державних структур управління.

ФОРМА VIII-1

Загальні показники друкованої продукції установи

Монографії		Підручники, навчальні посібники, кількість	Довідники, науково-популярна література, кількість	Опубліковані брошури, рекомендації, методики, кількість	Статті, кількість				Тези, кількість
Кількість	Обсяг (обл.-вид. арк.)				у вітчизняних виданнях	у зарубіжних виданнях	у прінтах	у наукових фахових журналах (вітчизняних і зарубіжних), що входять до міжнародних баз даних	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	29,25	-	-	-	78	31	-	101	196

ФОРМА VIII-2

Показники книжкових видань установи

Видавництво «Наукова думка»		Видавничий дім «Академперіодика»		Інші видавництва		Поза видавництвами		Зарубіжні видавництва	
кількість	обсяг (обл.-вид. арк.)	кількість	обсяг (обл.-вид. арк.)	кількість	обсяг (обл.-вид. арк.)	кількість	обсяг (обл.-вид. арк.)	кількість	обсяг (обл.-вид. арк.)
-	-	-	-	-	-	3	29,25	-	-

ФОРМА VIII-3

Показники книжкових видань, надрукованих поза видавництвами (відомча література)

Вид видання	Кількість назв	Обсяг, обл.-вид. арк.
Монографії	3	29,25
Збірники наукових праць	1	13,94
Препринти	-	-

Публікації інституту у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних

№ з/п	Вид публікації	Публікація	Код бюджетної програми, в межах якої підготовлена публікація	Наукометрична база даних, у якій проіндексовано журнал	Квартальний науковий журнал (Q) для статей	Адреса публікації
1	2	3	4	5	6	7
1.	Розділ у колективній монографії	Bocharova, Y., Chernega, O., Ishchenko, O., Lyzhnyk, L. Security parameters of the innovative ecosystem. <i>Challenges and paradigm of national and international security of the XXI century: Economic and technogenic discourse</i> , 2022, p. 106–129	КПКВК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.15587/978-617-7319-59-6.ch6
2.	Стаття	Borodina, O.; Burdonos, L.; Stetsenko, V.; Kovtun, O. Sustainable Development Management Factors in The Regional Economy of Ukraine. <i>Economics. Ecology. Socium</i> , 2023, 6, p. 14-26	КПКВК 6541030	WoS	Q3	https://doi.org/10.31520/2616-7107/2022.6.4-2
3.	Розділ у колективній монографії	Chernega, O., Kolchuk, M., Bocharova, Y., Ishchenko, O., Ostapenko, S. Theoretical basis of security in the XXI century <i>Challenges and paradigm of national and international security of the XXI century: Economic and technogenic discourse</i> , 2022, p. 3–25	КПКВК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.15587/978-617-7319-59-6.ch1
4.	Тези конференції	Cherevatsky, D., Smirnov, R., Lypnytskyi, D., Soldak, M. The circular economy of Robinson Crusoe: Exploring the impact of the representative consumer. <i>E3S Web of Conferences</i> , 2023, 408, 01021	КПКВК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.1051/e3sconf/202340801021

1	2	3	4	5	6	7
5.	Тези конференції	Cherevatskyi, D.Y., Smirnov, R.G., Lyakh, O.V., Soldak, M.O. A Theorem on the Recycling Paradox. <i>Lecture Notes in Management and Industrial Engineering International Conference on Sustainable «Circular Business Management in Sustainability»</i> (October 19–20, 2022, İzmir, Turkey). Switzerland: Springer Nature Switzerland AG. 2022. P. 229-237	КПКБК 6541030	WoS	-	https://doi.org/10.1007/978-3-031-23463-7_15 WOS:000982537700015
6.	Стаття	Buleev I., Bryukhovetska N., Korytko T., Piletska S., Patlachuk V. Evolution of the level of personnel adaptation to enterprises intellectualization in terms of the economy digitalization. <i>Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development</i> . 2023. Vol. 45. No.1: 94-104	КПКБК 6541030	WoS	-	https://doi.org/10.15544/mts.2023.10 WOS:000962900300008
7.	Стаття	Kharazishvili, Y., Bugayko, D., Yashchyshyna, I., Androshchuk, I., Sribnyi, O. Strategic scenarios of post-war recovery of sustainable development of Poltava region of Ukraine: innovative and environmental aspects. Strategic scenarios of the post-war recovery of the aviation transport sustainable development: the case of Ukraine. <i>Virtual Economics</i> , 2022, 5(3), p. 7–30	КПКБК 6541030	Scopus	-	doi.org/10.12958/1817-3772-2022-2(68)-142-153
8.	Тези конференції	Kharazishvili, Y., Bugayko, D., Lyashenko, V., Sokolovskiy, V., Baranov, V. Strategizing for sustainable development of transport systems in the safety dimension. <i>IOP Conference Series: Earth and Environmental Science</i> , 2021, 915(1), 012025	КПКБК 6541030	Scopus	-	doi:10.1088/1755-1315/915/1/012025
9.	Стаття	Kharazishvili, Y., Kwilinski, A., Dzwigol, H., Liashenko, V. Strategic european integration scenarios of Ukrainian and Polish research, education and innovation spaces. <i>Virtual Economics</i> , 2021, 4(2), p. 7–40	КПКБК 6541030	Scopus	-	doi.org/10.34021/ve.2021.04.02(1)
10.	Стаття	Kharazishvili, Y., Kwilinski, A., Bugayko, D., Hryhorak, M., Butorina, V., & Yashchyshyna, I. Strategic scenarios of the post-war recovery of the aviation transport sustainable	КПКБК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.34021/ve.2022.05.03(1)

1	2	3	4	5	6	7
		development: the case of Ukraine. <i>Virtual Economics</i> , 2022, 5(3), p. 7–30				
11.	Стаття	Kharazishvili, Y., Kwilinski, A. Methodology for determining the limit values of national security indicators using artificial intelligence methods. <i>Virtual Economics</i> , 2022, 5(4), p. 7–26	КПКБК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.34021/ve.2022.05.04(1)
12.	Тези конференції	Kharazishvili, Y., Lyashenko, V., Bugayko, D., Shevchenko, O., Kalinin, O. Justification of the identification of threats and problematic components of sustainable regional development in the security dimension. <i>3rd International Conference on Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering</i> , ISCMEE 2023, 01028, Vol.408, 2023	КПКБК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.1051/e3sconf/202340801028
13.	Стаття	Osadcha N., Zatyshniak V. Assessment of the Regions' Investment Attractiveness for Post-War Recovery: The Case of Ukraine. <i>European Journal of Sustainable Development</i> , 2023, 12, 4, 548-560	КПКБК 6541030	WoS	-	https://doi.org/10.14207/ejsd.2023.v12n4p548
14.	Тези	Omelianenko O., Omelyanenko V., Kudrina O., Zihunova I., Kostyrko D. and Lytvynenko S., <i>Digital Strategies of Service Sector Enterprises: Promising B2B Decisions</i> , 2023 46th MIPRO ICT and Electronics Convention (MIPRO), Opatija, Croatia, 2023, p. 1359-1363	КПКБК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.23919/MIPRO57284.2023.10159748
15.	Тези	Omelyanenko V., Pidorycheva I., Shevtsova H., Omelianenko O., Rudenko N., Yurchenko O. Digitalization of Innovation Networks: Theoretical and Empirical Issues. <i>2023 46th MIPRO ICT and Electronics Convention (MIPRO)</i> , Opatija, Croatia, 2023, p. 109-113	КПКБК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.23919/MIPRO57284.2023.10159948
16.	Стаття	Porkuian O., Tselishchev O., Halhash R., Ivchenko Ye., Khandii O. Twice displaced, but unconquered: The experience of reviving a Ukrainian university during the war. <i>Problems and Perspectives in Management</i> , 2023, 21(2-si), p. 98-105.	КПКБК 6541030	Scopus	-	doi:10.21511/ppm.21(2-si).2023.12

1	2	3	4	5	6	7
17.	Стаття	Prokopenko O., Prokopenko M., Chechel A., Marhasova V., Omelyanenko V., Orozonova A. Ecological and Economic Assessment of the Possibilities of Publicprivate Partnerships at the National and Local Levels to Reduce Greenhouse Gas Emissions. <i>Economic Affairs</i> , 2023. 68(01s), p. 133-142	КПКБК 6541030	Scopus	-	https://doi.org/10.46852/0424-2513.1s.2023.16
18.	Стаття	Shershениuk, O., Ovsianiuk-Berdadina, O., Serdiuk, O., Tokunova, A., Marynovych, V. Business and enterprise development strategies from the standpoint of economic security in crisis situations. <i>Journal of Interdisciplinary Research</i> . 2023, 13(2), p. 153-158	КПКБК 6541030	WoS	Q4	https://doi.org/10.33543/130236 WOS:001053212700027
19.	Стаття	Shvets N., Shevtsova H., Pidorycheva I., Prokopenko O., Maslosh O. Sustainable development of agriculture based on the smart specialisation approach: cases of the Central and Eastern European countries <i>Agricultural and Resource Economics</i> , 2023, 9(1), p. 260–282	КПКБК 6541030	Scopus, Web of Science	-	https://doi.org/10.51599/are.2023.09.01.12 WOS:000980762100012
20.	Стаття	Zaloznova, Y., Serdiuk, O., & Petrova, I. Institutional convergence in Ukraine. <i>Baltic Journal of Economic Studies</i> , 2023, 9(2), p. 129-136	КПКБК 6541030	WoS	Q4	https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-2-129-136 WOS:001000011100015
21.	Стаття	Залознова, Ю., Сердюк, О., Петрова, І. Інтерналізація негативних зовнішніх ефектів промислового виробництва. <i>Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice</i> , 2023, 4(51), p. 368–382	КПКБК 6541030	Scopus	Q3	https://doi.org/10.55643/fcapter.4.51.2023.4070
22.	Стаття	Turlakova, S. Modeling the values of reflexive characteristics of agents within the management of herd behavior at the enterprises. <i>Neuro-Fuzzy Modeling Techniques in Economics</i> , 2022, 11, 48-71	КПКБК 6541230	Scopus	-	http://doi.org/10.33111/nfmte.2022.048

Дані для анкети Національної ради України з питань розвитку науки і технологій

Наукова/науково-технічна продукція і науково-публікаційна активність

Кількість публікацій	2023 рік
у фахових виданнях категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України	73
в інших наукових періодичних виданнях	3
Монографій, виданих у монографічних серіях, що індексуються наукометричними базами Web of Science та/або Scopus	-
Розділів монографій:	
- усього	25
- з них, виданих в Україні / за кордоном	11/14
- з них, виданих у монографічних серіях, що індексуються наукометричними базами Web of Science та/або Scopus	2

Видавнича активність

Кількість працівників, які є:

- членами редколегій періодичних видань, що входять до наукометричних баз Scopus/Web of Science (з найменуванням періодичних видань та відповідних інтернет-посилань):

Кількість працівників установ	Найменування періодичних видань, що входять до наукометричних баз Scopus/Web of Science та відповідні інтернет-посилання на сторінку зі складом редакційної колегії
-	-

- членами редколегій провідних закордонних видавництв або редакторами монографій, збірників праць та ін., що вийшли в світ у таких видавництвах (вказати найменування видавництв та відповідні інтернет-посилання):

Кількість працівників установ	Найменування видавництв та відповідні інтернет-посилання
-	-

ІХ. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Протягом звітного періоду інститут виконував умови 9 договорів (угод, протоколів) про співробітництво у сфері науково-дослідної та освітньої діяльності із зарубіжними установами. Зокрема:

1. Договір зі Свіштовською господарською академією ім. Д.А. Ценова, Болгарія.

2. Договір про співробітництво із Західним університетом Тімішоари, Румунія.

3. Протокол про співробітництво з Харбінським університетом комерції, Китай.

4. Угода про співробітництво з Університетом економіки в Познані, Польща.

5. Договір про співпрацю з Лодзінським університетом, Польща.

6. Договір про співробітництво із Сілезьким університетом технологій, Польща.

7. Договір про співробітництво з Установою «Баїшев Університет», Казахстан.

8. Угода про взаємну співпрацю у сфері науки з Інститутом розвитку міжнародної співпраці, Польща.

9. Угода про наукову, навчальну і культурну співпрацю з Державною установою вищої освіти ім. Стефана Баторія, Польща.

Участь сторін у проведенні спільних досліджень реалізовано в таких формах: здійснення творчих зв'язків провідних дослідників за науковими проблемами; методичний та інформаційний обмін; публікації матеріалів досліджень у виданнях обох сторін, участь у редакційних колегіях періодичних видань.

Учені інституту у 2023 р. брали участь у 26 зарубіжних заходах:

№ з/п	Ранг, назва	Час (день, місяць) і місце (місто, країна) проведення
1	2	3
1.	17th International scientific and practical conference «System analysis and intelligent systems for management»	02-05.05.2023 р. Анкара, Туреччина
2.	24th International scientific and practical conference «Information and innovative technologies in education in modern conditions»	20-23.06.2023 р. Варна, Болгарія

1	2	3
3.	3rd International Scientific and Practical Conference «Progressive Science and Achievements»	26-28.09.2023 р. Доха, Катар
4.	46th MIPRO ICT and Electronics Convention (MIPRO)	22-26.05.2023 р. Опатія, Хорватія
5.	I International Scientific and Practical Conference	19-22.09.2023 р. Стокгольм, Швеція
6.	I Міжнародна науково-практична конференція «Distance learning in modern conditions and new technologies»	19-22.09.2023 р. Стокгольм, Швеція
7.	I Міжнародна науково-практична конференція «European Scientific Congress» НБЦ «Sci-conf.com.ua»	20-22.02.2023 р. Мадрид, Іспанія
8.	III International Scientific and Theoretical Conference «Technologies and strategies for the implementation of scientific achievements»	28.04.2023 р. Стокгольм, Швеція
9.	International scientific-practical conference «Current issues of science, education and society: theory and practice»: conference proceedings	20.10.2023 р. Аарус, Данія
10.	International scientific-practical conference «Science, education and technology: trends, challenges, prospects»: conference proceedings	02.09.2023 р. Аарус, Данія
11.	International symposium «War in Ukraine - prospects for the interdisciplinary post-Soviet urban research»	22-24.02.2023 р. Ганновер, Німеччина
12.	IV International Scientific and Theoretical Conference «Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation»	27.10.2023 р. Піза, Італія
13.	IV Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Badawczo-Praktycznej «Innowacyjne działania w zarządzaniu i marketingu w perspektywie interdyscyplinarnej, wielokulturowej i międzynarodowej»	14.06.2023 р. Лодзь, Польща
14.	IV Міжнародна науково-практична конференція «Innowacyjne działania w zarządzaniu i marketingu w perspektywie interdyscyplinarnej, wielokulturowej i międzynarodowej»	14.06.2023 р. Лодзь, Польща
15.	VI International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Sectoral research XXI: characteristics and features»: European Scientific Platform	08.09.2023 р. Чикаго, США
16.	VI міжнародна науково-практична конференція «Scientific trends and trends in the context of globalization»	19-20.09.2023 р. Умео, Швеція
17.	XXXIII International Scientific and Practical Conference	22-25.08.2023 р. Лондон, Великобританія
18.	Літня школа від Університету Варшавського	17-23.08.2023 р. Варшава, Польща

1	2	3
19.	Міжнародна віртуальна конференція «The State of AI in Risk Management», Інститут управління стратегічними ризиками (ISRM)	21-22.11.2023 р. Лондон, Великобританія
20.	Міжнародна конференція «The influence of the Russian invasion of Ukraine on agricultural activity, food and energy security and environmental degradation»	23-24.03.2023 р. Познань, Польща
21.	Міжнародна наукова конференція до Дня жінок у науці, проведена в Університеті ім. Адама Міцкевича	10.02.2023 р. Познань, Польща
22.	Міжнародний захід «Тиждень якості освіти», проведений у Ягелонському університеті	13-17.03.2023 р. Краків, Польща
23.	Міжнародний саміт «Perspektywy Women in Tech Summit»	14-15.06.2023 р. Варшава, Польща
24.	XIII Міжнародна наукова конференція «Наука, техніка та інноваційні технології в період Відродження нової епохи могутньої держави»	13.06.2023 р. Ашхабад, Туркменістан
25.	Щорічна міжнародна Scopus конференція «3 rd International Conference on Enviromental Sustainability in Natural Resources Management (ISCES 2023)»	20.10.2023 р. Батумі, Грузія
26.	Щорічна міжнародна Scopus конференція «International Conference on Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering»	12.07.2023 р. Ізмір, Туреччина

У 2023 р. співробітники інституту брали участь у діяльності міжнародних організацій, комісій:

чл.-кор. НАН України Ю.С. Залознова є іноземним членом Лондонської академії науки і бізнесу;

д.е.н. В.А. Омеляненко входив до оргкомітету Міжнародного форуму сталого розвитку (13-17 листопада 2023, м. Рим);

к.держ.упр. О.А. Бородіна працювала як експерт, брала участь у розробленні дорожньої карти Польсько-українського освітнього проекту з популяризації економічних та фінансових знань в освітніх закладах України від Варшавського інституту банківської справи (Warszawski Instytut Bankowości, офіційний сайт <https://www.wib.org.pl/> посилання на лист-запрошення від Інституту <https://drive.google.com/file/d/1LO5JTRWGoumSUtWnN0a7WH9SytBDiBkT/view?usp=sharing>);

д.е.н. М.Є. Рогоза є членом експертної ради Foundation Institute for International Cooperation Development (Poznan, Poland) (напрямок діяльності – міжнародна співпраця Фондації та Академії економічних наук України в галузі науки та спільних наукових дослідженнях); з 2018 р. обіймає посаду наукового директора Громадської спілки

«Міжнародний центр досліджень соціально-економічних проблем модернізації та розвитку кооперації» (Civic Association «International Researching Center of Socio-Economic Problems in Modernization and Cooperation Development») (м. Дніпро); є заступником генерального директора з питань співпраці ВНЗ та проєктів «розумної» трансформації, членом виконавчого комітету Інституту соціально-економічних ініціатив (Deputy Chief Executive for HEIs Cooperation and Smart Transformation Projects Institute of Social and Economic Initiatives (ISEI) (<https://www.isei.online/executive-committee>; https://m.facebook.com/iseinetwork/?ref=page_internal&mt_nav=0).

Фахівці інституту у 2023 році здійснювали лекційну діяльність за кордоном:

д.е.н. В.А. Омеляненко провів 7 гостьових лекцій з курсів «Управління науковими проєктами», «Організаційні трансформації», «Менеджмент» та один дослідницький семінар в Естонському підприємницькому університеті прикладних наук Майнор (Таллінн, Естонія); як лектор із доповіддю «Industrial analytics: data management issues» взяв участь у міжнародному вебінарі «Industrial Analytics Driving Digital Information», що відбувся в STEKOM University (Індонезія); взяв участь у Модулі «Інформаційно-цифровий розвиток для сталого майбутнього» Проєкту програми ЄС «Еразмус+» «Implementation of European Union mechanisms for combating modern challenges and threats» (Сумський державний університет) як запрошений експерт та розповів учасникам проєкту про сучасні тенденції цифрової трансформації та інноваційного розвитку, особливості реалізації проєктів смарт-сіті в ЄС, а також цифровий компонент промислової політики ЄС.

Молоді вчені інституту брали участь у міжнародному співробітництві:

д.е.н. І.Ю. Підоричева, д.е.н. В.А. Омеляненко виконують Проєкт Модуль Жан Моне «Europeanization of industrial economics doctoral programs in Ukraine: research quality and adaptive management (EUDOCIND, 101085263 – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH)»;

д.е.н. І.Ю. Підоричева одержала сертифікат, що засвідчує міжнародне підвищення кваліфікації за темою «Interactive Technologies of Blended Learning in the Training of Masters and Doctors of Philosophy (PHD) in the Countries of the European Union and Ukraine»;

д.е.н. В.А. Омеляненко є учасником пост-док-програми в межах державної стипендії Естонії для іноземних дослідників (2022-2024 рр.); став учасником міжнародного проекту – циклу вебінарів «Transfer of educational technologies in the countries of EU and Ukraine», організованого Науково-дослідним інститутом Люблінського науково-технологічного парку (IBR LPNT Lublin) та IESF; у 2023 р. залучався до підготовки білої книги в межах міжнародного проекту Science at Risk, опублікував роботу про дослідження групи науковців, які працюють над питанням відновлення дослідницької інфраструктури України; виступив тренером хакатону в рамках Міжнародного проекту «Диверсифікація сільської економіки через мережу громадських консультаційних центрів туризму» за сприяння Таллінського університету, Естонської асоціації сільського туризму та Естонського центру міжнародного розвитку спільно з українськими організаціями; став національним координатором в Україні міжнародного науково-освітнього проекту «Territory of innovations: best practices for sustainable development at the local level» (Італія, Україна, Естонія, Німеччина); був учасником Програми науково-педагогічного стажування «Сила соціальних мереж у професійному розвитку викладачів: особистий бренд, інструменти освітніх продуктів, просування цінностей сталого розвитку», Фонд Зофії Заменгоф, Варшава, Польща (з 01.09.2023 р. по 31.10.2023 р.);

к.е.н. І.П. Петрова взяла участь у IV Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційна діяльність у менеджменті та маркетингу в міждисциплінарній, мультикультурній та міжнародній перспективі» (14.06.2023 р., м. Лодзь, Польща).

У 2023 році міжнародні відзнаки отримали:

д.е.н. В.А. Омеляненко – подяка Інноваційного фонду Італії за сприяння міжнародній співпраці між науковими спільнотами Італії та України;

к.держ.упр. О.А. Бородіна – стипендія EUROREG Університету Варшавського та участь у програмі «Солідарні з Україною» від Університету Варшавського (01.10.2022 р. – 01.04.2023 р.).

У звітному році співробітники інституту виїжджали за кордон у рамках програм академічної мобільності, постдокторальних і стипендіальних програм з метою наукового стажування та виконання освітніх проєктів:

д.е.н. Н.А. Азьмук – програма академічної мобільності «Erasmus+», International Week 2023 – «Future University. Connecting Regions», Vidzeme University of Applied Sciences, м. Вальмієра, Латвія, 15-20 травня 2023 р.;

д.е.н. Н.В. Осадча – наукове стажування в Коледжі бізнесу та права, м. Корк, Ірландія;

д.е.н. В.А. Омеляненко – постдокторальна програма в межах державної стипендії Естонії для іноземних дослідників, м. Таллінн, Естонія, лютий, травень-червень 2023 р.;

к.е.н. М.О. Солдак – виступ із доповіддю на Міжнародному симпозиумі «Війна в Україні – перспективи міждисциплінарної пострадянської урбаністики» (International symposium «War in Ukraine – prospects for the interdisciplinary post-Soviet urban research»), м. Ганновер, Німеччина, 22-24 лютого 2023 р.;

к. держ. упр. О.А. Бородіна – стипендіальна програма для докторантів з України від EUROREG Університету Варшавського (Centre for European Regional and Local Studies (EUROREG) University of Watsaw), м. Варшава, Польща, Січень-квітень 2023 р.;

к. держ. упр. О.А. Бородіна – польсько-український освітній проєкт з популяризації економічних та фінансових знань в освітніх закладах України від Варшавського інституту банківської справи (Warszawski Instytut Bankowości), м. Варшава, Польща, 1 грудня 2023 р. – 1 червня 2024 р.

У звітному році в рамках дії угоди із Сілезьким технологічним університетом (Польща) про співробітництво проведено VIII Міжнародну міждисциплінарну наукову конференцію «Суспільний розвиток на основі цінностей. Етика-Техніка-Суспільство».

Статистичні дані про міжнародне співробітництво наведено у формі ІХ-1.

У 2023 р. співробітники інституту подавали заявки на отримання грантів (форма ІХ-2).

Даних для заповнення форми ІХ-3 немає.

Інформація про чинні угоди міститься у формі ІХ-4.

Статистичні дані щодо міжнародного співробітництва

Назва установи, що звітує: Інститут економіки промисловості НАН України

Проводилася робота за темами		Вийзди за кордон		Прийнято закордонних учених та спеціалістів	Прямі зв'язки із закордонними партнерами (кількість)			Участь у роботі міжнародних конференцій, симпозіумів, семінарів тощо		Участь у роботі міжнародних організацій, комісій, редакцій тощо	Публікації та лекційна діяльність за кордоном			Міжнародні відзнаки українських учених	Гранти	
Загальна кількість	Розпочато у 2022 р.	Загальна кількість виїздів	Загальна кількість осіб		Угоди	Спільні лабораторії	Спільні групи	За кордоном	На території України		Загальна кількість	Монографії	Статті			Лекції
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
-	-	6	5	-	9	-	-	36	64	5	12	31	-	-	-	-

Відомості про гранти міжнародних та зарубіжних організацій

Подано в 2023 році						
Джерело фінансування (назва конкурсу та програми українською та англійською мовами відповідно до оригінальної мови)	Назва заявки	Керівник проєкту від установи	Керівник проєкту від іншої установи (якщо є), у тому числі зарубіжний	Установи-партнери, у тому числі зарубіжні	Тривалість проєкту (роки, місяці)	Практичні результати
Міністерство освіти і науки України	«EMBRACE: Виникнення резильєнтності: ефективна мобілізація та розбудова спільнот, які швидко реагують й адаптуються» / «EMBRACE: Emergent Resilience: Mobilizing and Building Responsive and Adaptive Communities Effectively»	М.О. Солдак	Нойгебауер Карола	Рейнсько-Вестфальський технічний університет Аахена / Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen	2 роки	Розроблення методології адаптивного застосування концепції міської резильєнтності в європейському контексті

Виконується							
Джерело фінансування (назва українською та англійською мовами)	Назва проєкту (українською та англійською мовами), його тривалість (роки, місяці)	Керівник проєкту від установи	Координатор проєкту	Установи-партнери, у тому числі зарубіжні	Загальна сума фінансування (у відповідній валюті) для установи	Сума фінансування в 2023 р. (грн) (за можливості)	Конкретні результати
Європейське виконавче агентство з питань освіти та культури	Проект Модуль Жан Моне «Europeanization of industrial economics doctoral programs in Ukraine: research quality and adaptive management (EUDOCIND)»	В.А. Омеляненко	Андреа Мурзі	-	30 000 євро на 3 роки	10 000 євро	<ol style="list-style-type: none"> Промозахід для презентації проєкту. Публікація посібника з індустріальної політики ЄС. Два семінари для лекторів від експертів країн ЄС. Навчальний курс для аспірантів «Індустріальна політика ЄС: методологія та практичні питання та кейси». Щорічна літня школа «Індустрія 4.0: ключові ідеї від ЄС до України». Стратегічна сесія з моніторингу промислових тенденцій та конкурентоспроможності. Тренінг для аспірантів

Дані щодо тематики співробітництва із зарубіжними партнерами у 2023 р.

Країна-партнер	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, у рамках якого здійснюється співробітництво	Практичні результати
Польща	Uniwersytet Łódzki, Polska, Лодзінський університет, Польща	Монографія <i>«Катастрофа Донбасу: локалізація та ліквідація наслідків шляхом модернізації та смарт-спеціалізації (економічний, екологічний, соціальний та науково-технічний виміри). Частина I. Диспозиція»</i>		Рецензія на монографію від Beata Glinkowska-Krauze, dr hab
Польща	Uniwersytet Łódzki, Polska, Лодзінський університет, Польща	Монографія <i>«Формування інституційного середовища модернізації економіки старопромислових регіонів України»</i>		Рецензія на монографію від Beata Glinkowska-Krauze, dr hab

**Відомості про чинні угоди (договори)
з іноземними партнерами**

№ з/п	Країна	Установа НАН України	Установа-партнер (українською та англійською мовами)	Назва документа (українською та англійською мовами)	Термін дії	Результати
1	2	3	4	5	6	7
1	Польща	Інститут економіки промисловості НАН України	Познанський університет економіки і бізнесу The Poznan University of Economics and Business Uniwersytet w Poznaniu (Poznan, Polska)	Угода про обмін докторантами та взаємне співробітництво в галузі освіти та науки між Університетом економіки в Познані (Познань, Польща) та Інститутом економіки промисловості Національної академії наук України (м. Київ, Україна) Agreement on the exchange of doctoral candidates and mutual cooperation in the field of education and science between the University of Economics in Poznan (Poznan, Poland) and the Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)	2017-2021 рр. пролонгований	Участь співробітників університету в наукових семінарах
2	Китай	Інститут економіки промисловості НАН України	Харбінський університет комерції Harbin University of Commerce	Протокол про перспективні напрями співробітництва між Харбінським університетом комерції, Інститутом економіки промисловості НАН України та Полтавським університетом економіки і торгівлі Укоопспілки України Protocol on promising directions of cooperation between the Harbin University of Commerce, Institute of Indust-	з 2017 р.	Обмін досвідом щодо модернізації економіки, децентралізації державного управління, реформування місцевого самоврядування

1	2	3	4	5	6	7
				rial Economics of The National Academy of Sciences of Ukraine and the Poltava University of Economics and Trade		
3	Болгарія	Інститут економіки промисловості НАН України	Свіштовська господарська академія ім. Д.А. Ценова D. A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov	Договір про співпрацю в галузі науково-дослідної та освітньої діяльності Agreement on cooperation in research and education	2006-2009 рр., пролонгований	Взаємний обмін публікаціями та інформацією про проведення наукових заходів
4	Румунія	Інститут економіки промисловості НАН України	Західний університет Тімішоари West University of Timisoara	Договір про співпрацю в галузі науково-дослідної та освітньої діяльності Agreement on cooperation in research and education	2012-2017 рр., пролонгований	Два співробітники Західного університету Тімішоари є членами редакційної колегії журналу «Економічний вісник Донбасу»
5	Білорусь	Інститут економіки промисловості НАН України	Інститут економіки Національної академії наук Білорусі National Academy of Sciences of Belarus	Договір про наукове співробітництво між Інститутом економіки Національної академії наук Білорусі та ІЕП НАН України Agreement on scientific cooperation between the Institute of Economics of the National Academy of Sciences of Belarus	2018 - 2023 рр.	У 2022 та 2023 рр. співробітництво не здійснювалося
6	Польща	Інститут економіки промисловості НАН України	Лодзінський університет, Академія економічних наук України та ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» University of Lodz, the Academy of	Договір про наукове співробітництво між Лодзінським університетом, Академією економічних наук України та ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» Agreement on Scientific Cooperation between the University of Lodz, the Academy of Economic Sciences of Ukraine	2018-2023 рр.	14 червня 2023 р. спільно проведено IV Міжнародну науково-практичну конференцію «Інноваційна діяльність в менеджменті та маркетингу в міждисциплінарній, мультикультурній

1	2	3	4	5	6	7
			Economic Sciences of Ukraine, Luhansk Taras Shevchenko National University	and Luhansk Taras Shevchenko National University		та міжнародній перспективі»
7	Польща	Інститут економіки промисловості НАН України	Сілезький університет технологій Silesian University of Technology	Договір про співробітництво між Інститутом економіки промисловості НАН України та Сілезьким університетом технологій Cooperation Agreement between the Institute of Industrial Economics of The National Academy of Sciences of Ukraine and the Silesian University of Technology	2019-2024 pp.	Участь співробітників у наукових заходах
8	Казахстан	Інститут економіки промисловості НАН України	Установа «Баїшев Університет» Baishiev University	Договір про співробітництво Agreement on cooperation	2019-2024 pp.	Участь співробітників у наукових заходах
9	Польща	Інститут економіки промисловості НАН України	Інститут розвитку міжнародної співпраці Development of International Cooperation Institute	Угода про взаємну співпрацю у сфері науки Agreement on mutual cooperation in science field	2019-2024 pp.	Обмін публікаціями, участь у наукових заходах
10	Польща	Інститут економіки промисловості НАН України	Державна установа вищої освіти ім. Стефана Баторія Stefan Batory Academy of Applied Sciences	Угода про наукову, навчальну і культурну співпрацю Agreement on scientific, educational and cultural cooperation	2019-2024 pp.	Взаємний обмін науковцями для проведення наукових досліджень, викладачами для читання лекцій, підготовка спільних публікацій

Х. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інститут не брав участі у створенні зовнішньоекономічних фірм або спільних підприємств на території України чи за її межами.
Даних для заповнення форми X-1 немає.

XI. РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В інституті немає підприємницьких структур, створених за його участю, не виконується спільних робіт науково-технічного напрямку зі сторонніми організаціями, але здійснюються науково-дослідні роботи економічного спрямування спільно з громадською спілкою «Міжнародний центр досліджень соціально-економічних проблем модернізації та розвитку кооперації» (спільно з Полтавським університетом економіки і торгівлі Укоопспілки України).

Даних для заповнення форм XI-1 та XI-2 немає.

ХІІ. ДІЯЛЬНІСТЬ ДОСЛІДНО-ВИРОБНИЧОЇ БАЗИ

На виконання розпорядження Президії НАН України від 19.11.2014 р. № 704 «Про виконання постанови Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 р. № 595» та у зв'язку з відсутністю виробничої та фінансово-господарської діяльності Державного підприємства «Науково-дослідний центр інформаційних технологій Інституту економіки промисловості Національної академії наук України», засновником якого є Інститут економіки промисловості НАН України, керівництвом інституту було запропоновано розглянути питання щодо припинення діяльності та розпочати процедуру ліквідації цієї установи.

Даних для заповнення форми ХІІ немає.

ХІІІ. КАДРИ

Структура кадрів інституту та його підрозділів визначається характером й основними напрямками наукової діяльності. У складі інституту: Відділення проблем просторового розвитку та регіональної політики (м. Дніпро), 5 наукових відділів, 3 сектори, відділ інформатизації наукової діяльності та інші допоміжні підрозділи. Загальна кількість працівників в інституті (без сумісників) становить 66, у тому числі 48 жінок.

У 2023 р. прийнято 5 працівників, звільнено – 15.

Віком до 35 років (включно) в інституті працює 3 особи, пенсійного віку – 25.

На кінець звітного періоду в інституті працює 61 спеціаліст із повною вищою освітою, із базовою вищою – 2.

Серед 48 наукових співробітників:

академік НАН України – 1;

член-кореспондент НАН України – 1;

докторів наук – 15;

кандидатів наук – 21.

Згідно з постановою Президії НАН України від 03.11.2004 р. № 301 вченою радою інституту було затверджено план підготовки докторів та кандидатів наук на 2023 р. (протокол № 14 від 28.12.2022 р.), у якому було заплановано захисти 4 докторських дисертацій та 3 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Дві докторські дисертації (Олександра Сердюка та Оксани Бородіної) подано до захисту до спеціалізованої вченої ради Д 11.151.01.

У 2022 р. Наказом МОН України від 10.10.2022 р. № 894 подовжено на три роки термін повноважень спеціалізованої вченої ради Д 11.151.01 Інституту економіки промисловості НАН України з присудження наукового ступеня доктора наук за спеціальностями 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством», 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)».

Право провадження освітньої діяльності на третьому (науково-освітньому) рівні вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» підтверджено ліцензією МОН України (наказ МОН України № 1001 від 18.08.2016 р.). Освітньо-наукова програма «Економіка» акредитована умовно терміном на 1 рік.

У 2023 р. до докторантури інституту було зараховано 1 особу, до аспірантури – 8 осіб заочною (денною) формою, у тому числі громадянин Республіки Азербайджан.

У 2023 р. закінчила докторантуру 1 особа, випускникам аспірантури надано академічні відпустки.

У 2023 р. стипендію Президента України для молодих учених отримали 2 співробітники, стипендію НАН України для молодих учених – 2 співробітники. Також молоді вчені продовжували роботу в рамках гранту НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки та розпочали дослідження за проектом НДР для молодих учених НАН України.

У звітному році 9 працівників (у тому числі 7 наукових співробітників) виїжджали за кордон у зв'язку з воєнними діями, 1 провідний науковий співробітник проходив стажування в Коледжі бізнесу та права (м. Корк, Ірландія).

Підбір і розстановка спеціалістів із вищою освітою здійснюється шляхом прийняття відповідних фахівців за наявності бажання працювати за необхідною спеціальністю та досвіду практичної роботи. Посади наукових співробітників комплектуються згідно з результатами конкурсу та атестації відповідно до чинного законодавства.

У 2023 р. молодих фахівців віком до 35 років в інститут не було прийнято; звільнено 1 працівника.

В інституті проходили виробничу практику 8 студентів, із них 6 практикантів ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» виконували дипломну роботу.

За сумісництвом в інституті працюють 15 співробітників.

ДАНІ

про спеціалістів, які працюють в інституті за сумісництвом

Назва посади	Кількість працівників	Із них		
		докторів наук	кандидатів наук/докторів філософії	без наукового ступеня
Усього: з них	15	6	6	3
головний н.с.	2	2	–	–
провідний н.с.	4	3	1	–
старший н.с.	2	1	1	–
науковий співробітник	2	–	1	1
головний економіст	2	–	2	–
провідний економіст	2	–	1	1
економіст I категорії	1	–	–	1

**Окремі чисельні показники,
що характеризують стан роботи з молодими ученими
в Інституті економіки промисловості НАН України**

1.	Кількість молодих учених-стипендіатів станом на 31.12.2023 р.:		
	<i>Президента України для молодих учених</i>	1	
	<i>Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених</i>	-	
	<i>НАН України для молодих учених</i>	3	
	<i>Імені академіка НАН України Б.Є. Патона для молодих учених НАН України – кандидатів наук (докторів філософії) і докторів наук</i>	-	
	Форми підтримки для молодих учених	Кількість премій, грантів, стипендій, отриманих у звітному році	
2.	Державні та академічні форми підтримки молодих учених		
	<i>Премія Президента України для молодих учених</i>	-	
	<i>Премія Верховної Ради України найталановитішим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок</i>	-	
	<i>Премія Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України</i>	-	
	<i>Гранти Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених</i>	-	
	<i>Гранти Президента України для обдарованої молоді</i>	-	
	<i>Гранти НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки</i>	1	
	<i>Іменні стипендії найкращим молодим ученим для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні</i>	-	
	<i>Програма постдокторальних досліджень у НАН України</i>	-	
	<i>Проекти НДР для молодих учених НАН України</i>	1	
	<i>Премія НАН України для молодих учених і студентів закладів вищої освіти за країці наукові роботи</i>	-	
	<i>Додаткові відомчі теми для молодих учених, які виступали з науковими повідомленнями на засіданнях Президії НАН України</i>	-	
	3.	Премії чи стипендії імені видатних учених – колишніх співробітників наукової установи	
		-	-
<i>(вказати назву премій або стипендій та їх розмір)</i>		-	

4.	Премії, стипендії, гранти для молодих учених, які засновані обласними та міськими державними адміністраціями:	
	<i>Премія Київського міського голови за особливі досягнення молоді у розбудові столиці України – міста-героя Києва</i>	-
	(вказати назву форми адресної підтримки, її розмір, ким надана)	
5.	Інші форми адресної підтримки молодих учених (що не включалися до вищезазначених, у тому числі міжнародні)	
	(вказати назву форми адресної підтримки, ким надана, країна)	
6	Кількість молодих учених, яких направлено на стажування в установи чи організації (із зазначенням назви країни, а також назви установи (організації), яка профінансувала стажування):	
	СНД	-
	<i>далекого зарубіжжя</i>	-
7.	Наявність у науковій установі ради молодих учених і спеціалістів та	Є <u> </u> (є/немає)
	постійно діючої комісії по роботі з молоддю при вченій раді	Є <u> </u> (є/немає)
8.	Кількість проведених організаційних заходів, спрямованих на активізацію роботи з науковою молоддю в установі (школи, конференції молодих учених тощо)	
	<p><i>На базі Інституту економіки промисловості НАН України спільно з Радою молодих учених та спеціалістів проводиться постійно діючий науково-практичний семінар з методології стратегування та оргпроекування, який є майданчиком для обговорення ідей і результатів наукових досліджень молодих учених.</i></p> <p><i>В Інституті економіки промисловості НАН України регулярно проводилися науково-методичні семінари для здобувачів ступеня доктора філософії, які допоможуть аспірантам здійснювати дисертаційні дослідження на належному рівні та відповідно до встановленого індивідуального плану наукової роботи аспірантів.</i></p> <p><i>З травня 2023 року в Інституті економіки промисловості НАН України за ініціативи Ради молодих учених розпочав свою діяльність Економтеоретичний кіноклуб, що має на меті формування простору для консолідації представників спільноти, які цікавляться економікою та осмислюють економічну сутність соціальних процесів, відображених в кінемистецтві</i></p>	

XIV. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Обсяги закупівель у звітному році комплектуючих, витратних матеріалів, програмних продуктів склали 47,8 тис. грн, у тому числі за рахунок:

загального фонду державного бюджету – 47,8 тис. грн, у т.ч. централізованого матеріально-технічного забезпечення (через ДУ «НЦ ГТГРІ НАН України») – 0,0 тис. грн;

спеціального фонду державного бюджету – 0,0 тис. грн.

Даних для заповнення форм XIV-1, XIV-2, XIV-3, XIV-4 немає.

XV. СТАН ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УСТАНОВИ

В інституті експлуатується 24 ПЕОМ. Техніка застосовується для обробки текстів, користування ресурсами електронних наукових бібліотек, статистичної обробки даних, моделювання, розв'язку задач за допомогою прикладних програм. Діє електронна пошта. Електронну пошту установи побудовано на основі сервісів Zoho Corporation в поштовому домені econindustry.org та у складі хмарної технології Azure Cloud від корпорації Microsoft в поштовому домені корпоративної електронної пошти Національної академії наук України nas.gov.ua.

Комп'ютерна видавнича система дозволяє здійснювати видання наукової літератури в електронному вигляді. Розроблено проєкт створення локальної мережі Інтранет за технологією Інтернет, а також проєкт створення в рамках локальної мережі інституту електронного каталогу та цифрової бібліотеки на основі пакета програмного забезпечення DSpace.

Фахівцями установи постійно вживаються заходи щодо організації робіт з підтримки в мережі Інтернет сайту установи, побудованого на основі багатофункціональної системи управління складовими сайтів Word Press (<http://ie.org.ua>). Інформація про діяльність установи та її співробітників поширюється соціальними мережами. Зокрема, суспільство та наукова спільнота постійно отримують актуальну інформацію про діяльність інституту у Фейсбуці.

Підтримується в актуальному стані архів науково-практичного журналу «Економіка промисловості» (<http://econindustry.org>), побудованого на основі системи управління контентом із відкритим цифровим кодом CMS Joomla 1.5. У звітному році, як і в минулому періоді, здійснювалася постійна підтримка та модернізація офіційного сайту науково-практичного журналу «Економіка промисловості», який побудовано на основі прогресивної відкритої публікаційної платформи Open Journal System (OJS) (<http://ojs.econindustry.org>). Він дозволяє виконувати професійний пошук в архіві видання за різноманітними критеріями, отримувати повнотекстовий доступ до статей журналу. Платформа надає можливість в електронний спосіб подавати статті авторам до редакції видання, відстежувати в онлайн-режимі процес розгляду, затвердження та публікації рукопису. Протя-

гом 2023 року здійснювалася підтримка сторінки журналу «Економіка промисловості» в соціальній мережі Facebook (Meta) та інформаційного каналу видання в Telegram.

У 2023 р. фахівцями інституту в роботі використовувалось обладнання з проведення відеоконференцій у залі вченої ради установи. Технічне обладнання дозволяє проводити повноцінні очні, дистанційні та у змішаному режимі засідання й роботу з використанням сучасної камери, аудіокомпонентів комплексу обладнання в інтерактивний спосіб із паралельним живим потоковим мовленням у мережу Інтернет, зокрема до каналу Youtube. Упроваджене обладнання відповідає сучасним потребам організації дистанційного режиму праці в складі робочих груп і дозволяє використовувати для цього будь-яке наявне сучасне програмне забезпечення. Для дистанційної роботи співробітниками інституту протягом 2023 року найчастіше використовувалися такі різноманітні комплекси програмного забезпечення та месенджери: Zoom, Telegram, Viber, Microsoft Skype, Microsoft Skype for Business, Microsoft Teams, Zoho Cliq, WhatsApp.

Для реалізації проєктів розвитку інституту бракує ПЕОМ, комунікаційного обладнання, програмного забезпечення, видавничо-поліграфічного обладнання для друку та брошурування видань, бібліотечного сканера і багатофункціональних копіїв.

Платними зовнішніми цифровими ресурсами інститут не користується.

У звітному році бібліотека змушена залишатися в режимі дистанційної роботи. У 2023 р. передплата періодичних видань науковою бібліотекою не проводилася у зв'язку з обмеженими фінансовими ресурсами. Даних для заповнення форми XV-1 немає.

Наукові співробітники, фахівці, аспіранти та здобувачі в режимі онлайн користувалися книжковим фондом й електронним каталогом Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, Інституту демографії та соціальної політики ім. М.В. Птухи, Інституту економіки та прогнозування НАН України та Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана. Основні журнали, якими скористалися: «Вісник НАН України», «Економіка України», «Журнал Європейської економіки» (Тернопіль), «Економіка і регіон», Науковий вісник Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка (Полтава), «Наука та наукознавство», «Наука та інновації», «Регіональна економіка», «Актуальні

проблеми економіки», «Фінанси України», «Економіст», «Енергетика та ринок».

Науково-інформаційним забезпеченням співробітників інституту є корпоративна система онлайн-доступу до ресурсів провідних постачальників наукової інформації, а саме: підписка реферативної бази даних та наукометричної платформи Scopus (корпорація Elsevier), повнотекстової бази даних Science Direct Freedom Collection (корпорація Elsevier), повнотекстового зібрання періодичних видань Academic Search Complete (корпорація EBSCO).

Наукова бібліотека плідно співпрацює з обмінним фондом Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Завдяки книгообміну є можливість отримати найнеобхіднішу вітчизняну та зарубіжну літературу.

Декілька видань бібліотека отримала за державними цільовими програмами – проектами «Українська книга» та «Наукова книга», що надходили від видавництва «Наукова думка» та «Академперіодика» за розпорядженнями Президії НАН України.

Завідувачка бібліотекою протягом звітного року надавала за таблицями УДК онлайн-послуги щодо якісного визначення індексу УДК, авторські знаки на статті в журналах «Економіка промисловості», «Економічний вісник Донбасу», «Вісник економічної науки», а також на монографії, збірники наукових праць, доповідні записки, автореферати, дисертації та звіти.

Завідувачка бібліотеки брала участь у Міжнародній науковій конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальність питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек, яку проводила Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського в режимі онлайн (м. Київ НБУВ, 3-5 жовтня 223 р.), зокрема а також у засіданні секцій:

Секція 1. Бібліотечно-інформаційний комплекс: сучасні пріоритети організації та управління.

Секція 2. Цифрові бібліотечні технології організації знань.

Секція 3. Електронні ресурси бібліотек як складова інформаційної основи сучасного національного розвитку.

Секція 8. Архіви і наука: потенціал, інновації, професійні компетенції.

Також брала участь у семінарах і вебінарах:

1. Розроблення індивідуальної інструкції з діловодства установи НАН України на підставі Типової інструкції (онлайн).

2. Наукометрія у практиці наукових бібліотек (у змішаному форматі онлайн- та офлайн-зустрічі на платформі ZOOM).

3. Сесія для українських дослідників щодо кращих практик із написання рукописів, наукових комунікацій, визначення належних журналів, інновацій у рецензуванні.

Завідувачка бібліотеки знайомила науковий персонал інституту з новим цифровим проектом Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського «Research UA». Ця платформа орієнтована на розвиток електронної дослідницької інфраструктури України та формування всеукраїнського цифрового наукового простору, а саме акумуляцію, інтеграцію, ефективне використання і входження наукових електронних бібліотечно-інформаційних ресурсів України до сучасних світових цифрових комунікацій.

З метою популяризації науково-дослідницької діяльності та здобутків інституту в бібліотеці експонується постійно діюча виставка нових надходжень, яка оновлюється новими документами протягом року.

Електронні інформаційні ресурси

<i>Внутрішні ресурси</i>				
Назви ресурсів, які є власністю установи	Категорія ресурсу (вебсторінка, е-бібліотека, база даних та знань, словник, науковий звіт, документ, нарис, аудіозапис тощо)	Текстовий опис змісту ресурсів, включаючи резюме або реферат для об'єктів документального характеру та опис змісту візуальних або звукових об'єктів	Характеристика цифрового представлення ресурсу, його розмірності (об'ємні просторові та/або часові параметри), стандарти тощо	Цифрові адреси ресурсів, до яких є телекомунікаційний доступ
1	2	3	4	5
Електронний бібліотечний каталог	е-бібліотека вебсторінка	Електронний каталог бібліотеки, що дозволяє здійснювати пошук за ключовими словами	MySQL PHP	Локальна мережа
Архів журналу «Економіка промисловості»	е-бібліотека вебсторінка	Зміст номерів журналу 2004-2020 рр.	FTP HTML MySQL PDF CMS Joomla 1.5	Локальна мережа
Офіційний сайт журналу «Економіка промисловості» з електронним каталогом видання за 2014-2021 рр.	е-бібліотека вебсторінка	Електронний каталог журналу 2014-2021 рр.	HTML MySQL PHP PDF CMS Open Journal System	Інтернет-адреси: http://ojs.econindustry.org http://econindustry.org
Офіційний сайт Інституту економіки промисловості НАН України	вебсайт вебсторінка	Електронний каталог відомостей про установу, її діяльність, співробітників, результатів її роботи, наукові праці, новини та події	FTP HTML MySQL PHP PDF JPG MP3 MP4 CMS Word Press	Інтернет-адреса: http://iie.org.ua
Електронні бібліотеки	е-бібліотека вебсторінка	Інформаційно-пошукова система, що дозволяє із застосуванням тезаурусу здійснювати пошук літератури за ключовими словами	Dbf-формат MySQL	Локальна мережа

1	2	3	4	5
Електронні бібліотеки	е-бібліотека вебсторінка	Система управління цифровою бібліотекою	Java, JSP JSPUI, XMLUI, PostgreSQL Oracle XML, XSLT	Локальна мережа
Офіційний сайт журналу «Вісник економічної науки України»	вебсайт вебсторінка	Електронний каталог журналу 2015-2022 рр.	FTP HTML MySQL PHP PDF CMS Word Press	Інтернет-адреса: http://www.venu-journal.org/
Офіційний сайт журналу «Економічний вісник Донбасу»	вебсайт вебсторінка	Електронний каталог журналу 2010-2022 рр.	FTP HTML MySQL PHP PDF CMS Word Press	Інтернет-адреса: http://www.evd-journal.org/
Офіційний сайт збірника наукових праць «Управління економікою: теорія та практика. Чумаченківські читання»	вебсайт вебсторінка	Електронний каталог збірника наукових праць 2013-2022 рр.	FTP HTML MySQL PHP PDF CMS Word Press	Інтернет-адреса: https://www.chumachenko-readings.org/
<i>Зовнішні ресурси</i>				
Назви платних цифрових ресурсів, які використовує установа	Категорія ресурсу (вебсторінка, е-бібліотека, база даних і знань, словник, науковий звіт, документ, нарис, аудіозапис тощо)	Текстовий опис змісту ресурсів, включаючи резюме або реферат для об'єктів документального характеру та опис змісту візуальних або звукових об'єктів	Цифрові адреси ресурсів	
EBSCO	е-бібліотека	Електронна наукова бібліотека	https://search.ebscohost.com/	
SCOPUS	е-бібліотека	Електронна наукова бібліотека	https://www.scopus.com/	
Web of Science	е-бібліотека	Електронна наукова бібліотека	https://access.clarivate.com/	
Cambridge University Press	е-бібліотека	Електронні архіви видавництва Cambridge University Press	http://royalsocietypublishing.org/search/	

XVI. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦЕНТРІВ КОЛЕКТИВНОГО КОРИСТУВАННЯ НАУКОВИМИ ПРИЛАДАМИ

Приладами центрів колективного користування співробітники інституту не користуються.

Даних для заповнення форми XVI немає.

XVII. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ НАУКИ

Офіційний вебсайт установи Вказати частоту публікацій новин про діяльність установи на вебсайті	https://iie.org.ua/ 2-3 рази на тиждень
Соціальні мережі	Facebook, Telegram
Науково-популярні публікації про наукові розробки та досягнення	Post-War Infrastructure Recovery: Vitaliy Omelianenko's Blog https://scienceatrisk.org/story/post-war-infrastructure-recovery-vitaliy-omelianenkos-blog?fbclid=IwAR2Ys9_uTNPE2khL12NkdUG4ImsKNmRxHdTADXTM P4fF9feD7pRBN5SBKIQ
Інтерв'ю, коментарі науковців у друкованих та інтернет-медіа	Череватський Д., Підоричева І. У пошуках стресостійкості. <i>Дзеркало тижня</i> . 05 лютого 2023. URL: https://zn.ua/ukr/macrolevel/u-poshukakh-stre-sostijkosti.html Череватський Д.Ю., Солдак М.О. Що таке бриколаж і як він врятує Україну. <i>Дзеркало тижня</i> . 2023. 26 червня. URL: https://zn.ua/ukr/reforms/shcho-take-brikolazh-i-jak-vin-vrjatuje-ukrajinu.html
Інтерв'ю та інші виступи науковців на телебаченні	-
Інтерв'ю та інші виступи науковців на радіо	-
Науково-просвітницькі проекти (музейні, виставкові, фестивалні проекти, лекторії, наукові кафе), що залучають широку громадськість до досягнень науки	Українська наукова діаспора в Польщі / <i>Ukraińska diaspora naukowa w Polsce</i> (просвітницькі заходи щодо нострифікації українських дипломів у Польщі, заходи до Дня незалежності України у Варшавському університеті економіки)
Спеціальні (тематичні) онлайн-проекти, проекти в соціальних мережах, підкасти, проекти блогерів	-

ХVIII. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Інститут економіки промисловості НАН України виконав план наукових досліджень на 2023 р. у встановлені строки і в повному обсязі.

У звітному році тривала робота з благоустрою приміщень (згідно з розпорядженням Президії НАН України від 19.02.2015 р. № 92) за адресою: Київ, вул. Марії Капніст, 2.

Організаційні питання облаштування інституту пов'язані з додатковими часовими, трансакційними і фінансовими витратами. Крім того, слід ураховувати, що з року в рік бюджетне фінансування інститутів системи НАН України залишається недостатнім. Це знижує теоретичну глибину опрацювання наукових проблем, ступінь обґрунтованості одержаних наукових результатів, але разом із тим стимулює наукових співробітників більше уваги приділяти роботам прикладного характеру. Відносне скорочення надходжень коштів з одночасним збільшенням витрат унеможливають поліпшення матеріально-технічного оснащення дослідницького процесу.

Подальшому підвищенню якості наукових досліджень перешкоджає дефіцит коштів на відрядження, у тому числі закордонні (деякі співробітники інституту беруть участь у наукових конференціях за власний рахунок, але значна їх кількість не має таких можливостей), і на такі спеціальні наукові потреби, як видання наукових монографій, здійснення соціологічних досліджень, експертних опитувань тощо.

Необхідні також кошти на проведення інститутом наукових конференцій, семінарів, інших заходів щодо актуальних проблем розвитку економіки країни, регіону, міста.

У зв'язку зі зміною юридичної адреси інституту виникають додаткові потреби в обладнанні нових приміщень, придбанні технічних засобів для здійснення наукових досліджень (комп'ютерів та іншої оргтехніки) тощо.

Гострою є проблема формування бібліотеки та поповнення її науковими виданнями вітчизняних і зарубіжних авторів, фінансування щорічної передплати на періодичні спеціалізовані видання.

З метою подальшого підвищення якості й ефективності організації наукової діяльності установ НАН України доцільно реалізувати такі заходи:

1. Розробити процедури впровадження в національне господарство результатів фундаментальних і прикладних досліджень у гуманітарній сфері, отримання відповідних актів про впровадження та забезпечити додаткове фінансування цього процесу.

2. Забезпечити активізацію процесів відстоювання інтересів Національної академії наук України, залучивши до цього профспілки, та спільними зусиллями домагатися:

підвищення в Держбюджеті обсягів фінансування НАН України;

залучення бізнес-структур до фінансування науки шляхом внесення до Податкового кодексу України положень про податкову знижку на частину кваліфікованих витрат на НДДКР платників податку на прибуток підприємств;

встановлення загального порядку додаткового фінансування виконання позапланових завдань від Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, міністерств і відомств України, місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування шляхом включення до видаткової частини їх бюджетів відповідних коштів на позапланову консультаційну підтримку з боку установ НАН України;

проведення широкомасштабної кампанії з популяризації результатів діяльності НАН України для підвищення зацікавленості в них суспільства, представників бізнесу, інвестиційних і благодійних фондів з метою додаткової організаційної та фінансової підтримки вітчизняної науки.

Для нотаток

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
I. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ, СОЦІОГУМАНІТАРНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ НАУК.....	8
II. ДАНІ ПРО ТЕМАТИКУ ТА ОБСЯГИ НДР, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ УСТАНОВОЮ	20
III-1. ДАНІ ПРО ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК НА ЗАМОВЛЕННЯ СТОРОННІХ ОРГАНІЗАЦІЙ (ЗА ДОГОВОРАМИ ТА КОНТРАКТАМИ, У Т. Ч. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИМИ).....	24
III-2. НАУКОВО-ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ІНТЕРЕСАХ І НА ЗАМОВЛЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	25
IV. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ.....	28
V. КООРДИНАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗВ'ЯЗКИ З ОСВІТОЮ, РОБОТА З НАУКОВОЮ МОЛОДДЮ	45
VI. КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, З'ЇЗДИ ТОЩО.....	59
VII. СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	63
VIII. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	68
IX. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	77
X. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	90
XI. РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	91
XII. ДІЯЛЬНІСТЬ ДОСЛІДНО-ВИРОБНИЧОЇ БАЗИ.....	92
XIII. КАДРИ.....	93
XIV. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	97
XV. СТАН ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УСТАНОВИ.....	98
XVI. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦЕНТРІВ КОЛЕКТИВНОГО КОРИСТУВАННЯ НАУКОВИМИ ПРИЛАДАМИ.....	104
XVII. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ НАУКИ	105
XVIII. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА	106

**ЗВІТ
ПРО НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ЗА 2023 РІК**

*Оригінал-макет підготовлено у відділі інформатизації
наукової діяльності ІЕП НАН України*

Літературний редактор О.А. Кокорєва

Підп. до друку 27.12.2023. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 6,3. Обл.-вид. арк. 6,8. Тираж 100 прим.
Замовлення № 1532.

ІЕП НАН України.
03057, м. Київ, вул. Марії Капніст, 2.